

Anmälda villainbrott i Sverige

Jämförelse mellan kommuner, mellan län och inom län

Lena Södersten och Anna Werner
Sollentuna 2017-05-10

Innehållsförteckning

<i>Highlights 2016</i>	9
<i>Inledning och sammanfattning</i>	9
<i>Resultat</i>	11
<i>Hela riket</i>	11
<i>Kommunjämförelse</i>	16
<i>Stora skillnader mellan länen</i>	23
<i>Stora skillnader inom länen</i>	24
<i>Kommuntypen spelar roll för inbrottsfrekvensen</i>	26
<i>Trender för inbrott i småhus satt i olika sammanhang</i>	37
<i>Indata och metod</i>	41
<i>Brottsstatistik</i>	41
<i>Fullbordade inbrott</i>	42
<i>Statistik över antalet småhus</i>	43
<i>Jämförelse med BRÅ:s sätt att beräkna inbrottsfrekvens</i>	47
<i>Citat BRÅ</i>	48
<i>Anmälningensprocent</i>	48
<i>”00-tal”, ”10-tal” och ”kring sekelskiftet”</i>	48
<i>Fritidshus och permanentbostadshus</i>	48
<i>Befolkningsstatistik</i>	49
<i>Mjukvara</i>	49
<i>Kommuntyper</i>	50
<i>Våra indata grafiskt</i>	51
<i>Bilagor</i>	53
<i>Kommunernas inbrottsfrekvens</i>	53
<i>Länens inbrottsfrekvens</i>	53

Läsanvisningar: I den här rapporten analyseras först statistik för riket. Därefter jämförs kommunerna och sedan länen. Till sist finns en jämförelse av kommuner inom respektive län. Längst bak i rapporten finns en lista med inbrottsstatistik för landets alla kommuner. Fler tabeller finns på www.villaagarna.se/Inbrottsstatistik2016. Bland annat finns länsvisa kommunlistor där.

Rev 1. Rapporten reviderades 2017-05-24, genom att två stavfel rättades och grafen längst ner på sidan 33 byttes ut. (I den första, oreviderade, versionen av rapporten visades längst ner på sidan 33 en graf som var identisk med den längst ner på sidan 32. Typsnittet har bytts till Times New Roman för bättre läsbarhet.

Ofta är uppåttekande kurvor glada nyheter, men inte denna gång, eftersom det gäller villainbrotten. I denna rapport relateras antalet inbrott till antalet småhus, vilket ger ett nytt mått på risken att drabbas av inbrott. Villaägarnas studie visar att skillnaderna vad gäller risken för villainbrott är stora mellan kommuner och län samt inom län.

Inledning och sammanfattning

Under 2016 polisanmälades 13 812 villainbrott i Sverige. Det är en nedgång med nära 6 % jämfört med 2015, men över tid har villa-inbrotten ökat. Hittills under 10-talet har i genomsnitt drygt 13 700 villainbrott polisanmälts varje år. Under 00-talet var siffran 10 700 per år, en ökning med ca 3 000 villainbrott eller 28 %.

Variationerna över landet är stora, både mellan kommunerna samt mellan och inom länen. Flest inbrott skedde i Stockholms stad där 999 villainbrott polisanmälades, medan inget inbrott polisanmälades i Arvidsjaur, Berg och Åre kommuner.

På länsnivå polisanmälades under 2016 flest villainbrott i Stockholms och Skåne län, 3 790 respektive 2 712 stycken, och färst på Gotland, 28 stycken. Inom Stockholms län, där variationen var som störst, hade Stockholms stad flest villainbrott medan Vaxholm hade färst.

Att råka ut för ett inbrott i sitt hem är en stor integritetskränkning. Det är något som småhusägare oroar sig för. De oroar sig också mer för detta än boende i flerbostadshus. Tjugofyra procent av småhusägarna är oroliga för att råka ut för ett inbrott hemma enligt BRÅ:s nationella trygghetsundersökning,¹ NTU 2016. För flerbostadshus är siffran 14 %.

Risken att åka fast låg. Bara 4 % av villainbrotten personupplärdades under 2016.² Det är inte bara en låg siffra i sig, den är också låg jämfört med andra brott. För alla brott var uppläringsprocenten 13 %.³

Medan BRÅ redovisar statistiken över anmälda brott i absoluta tal och per 100 000 invånare har vi i denna rapport studerat inbrottsfrekvens, d.v.s. vi har relaterat antalet inbrott till antalet småhus.

När vi relaterar antalet villainbrott till antalet småhus hamnar för 2016 inte längre Stockholm på första plats, utan istället toppar Solna, Danderyd och Sundbyberg. Allra högst var inbrottsfrekvensen i Solna, 4,6 %. Lägst var inbrottsfrekvensen i Arvidsjaur, Berg och Åre 0 %

¹ Brottsförebyggande rådet, BRÅ

² Personupplärning innebär att en misstänkt person har bundits vid brottet genom att åtal har väckts, straffreläggande har utfärdats eller åtalsunderlåtelse har meddelats

³ BRÅ, slutlig statistik över handlagda brott för 2016

Highlights 2016

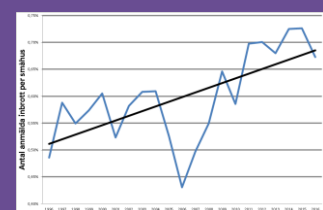
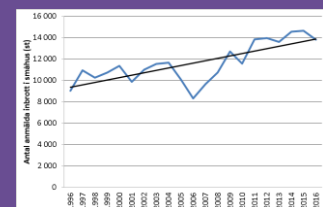
I Stockholm anmäldes 999 inbrott. I Arvidsjaur, Berg och Åre anmäldes 0

Solna hade högst inbrottsfrekvens (4,6 %), d.v.s. flest inbrott per småhus

Inbrottsfrekvensen för riket var 0,67 %

(eftersom inget villainbrott polisanmäldes i dessa kommuner under 2016). Om man relaterar antalet anmälda villainbrott till antalet småhus i hela landet var inbrottsfrekvensen för riket 0,67 %.⁴

Att relatera antalet villainbrott till antalet småhus ger ett något annorlunda perspektiv. Det blir t ex tydligt när det gäller Stockholm som är sämsta kommun sett till antalet anmälda inbrott. Stockholm är däremot fjärde sämsta kommun när det gäller antalet villainbrott i förhållande till antalet småhus.

På länsnivå var för 2016 inbrottsfrekvensen högst i Stockholms och Skåne län, 1,4 % respektive 0,98 %. Lägst var den i Gotlands län, 0,16 %. Inom länen är skillnaden i inbrottsfrekvens störst inom Stockholms län medan skillnaden är lägst inom Västernorrlands och Gävleborgs län.

I den här rapporten har vi också studerat hur villainbrotten har utvecklats mellan 1996 och 2016, som det finns slutlig statistik för. Utvecklingen redovisas både i absoluta tal och mätt som inbrottsfrekvens. Även om det skett en viss nedgång i anmälda brott mellan 2015 och 2016 pekar kurvorna uppåt över tid oavsett om man tittar på antalet inbrott i absoluta tal, per 100 000 invånare eller på inbrottsfrekvensen.

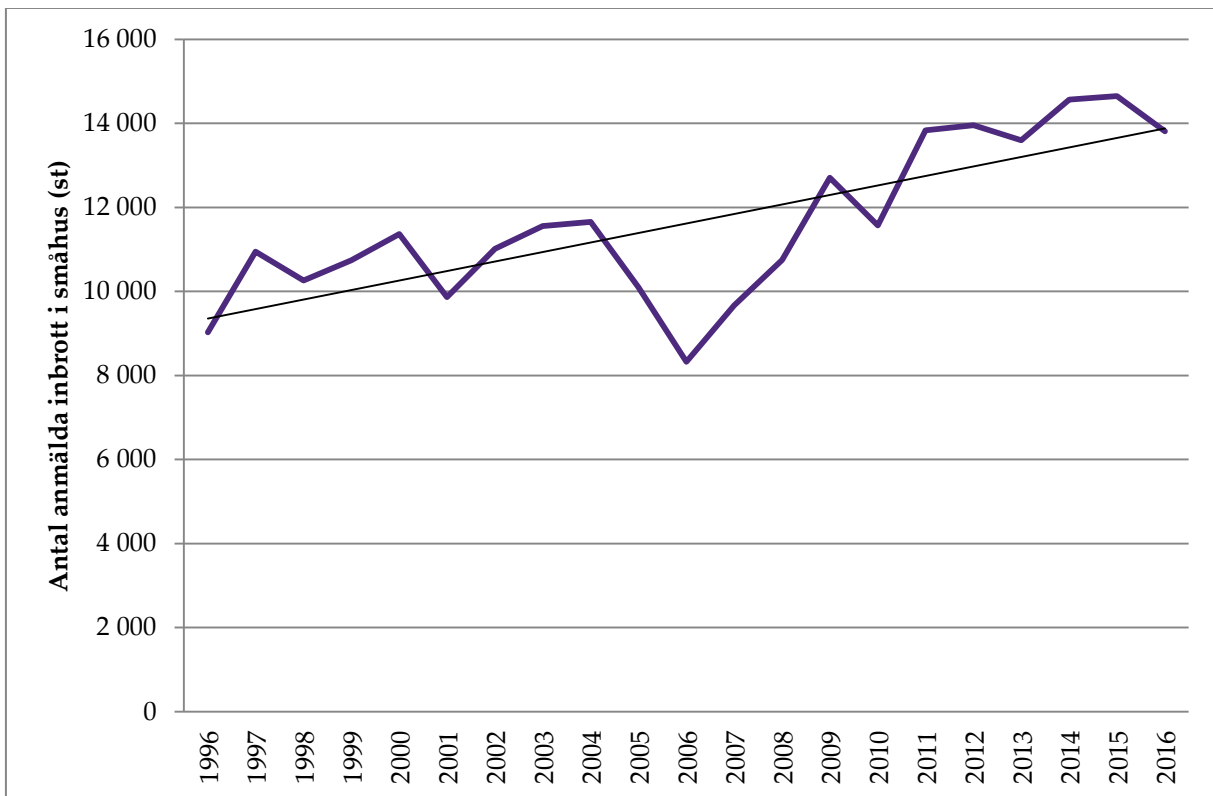
⁴ I rapportens senare avsnitt *Kommunangivelse* och *Stora skillnader mellan länen* anges siffran 0,66 % och inte denna mer korrekta siffra, 0,67 %. Det är för att i de avsnitten används endast statistik för vilken en svensk kommun finns angiven. År 2015 gjordes t.ex. 250 villainbrott som BRÅ inte kan ange kommun för. För 2016 kan BRÅ inte ange kommun för 236 villainbrott.

Resultat

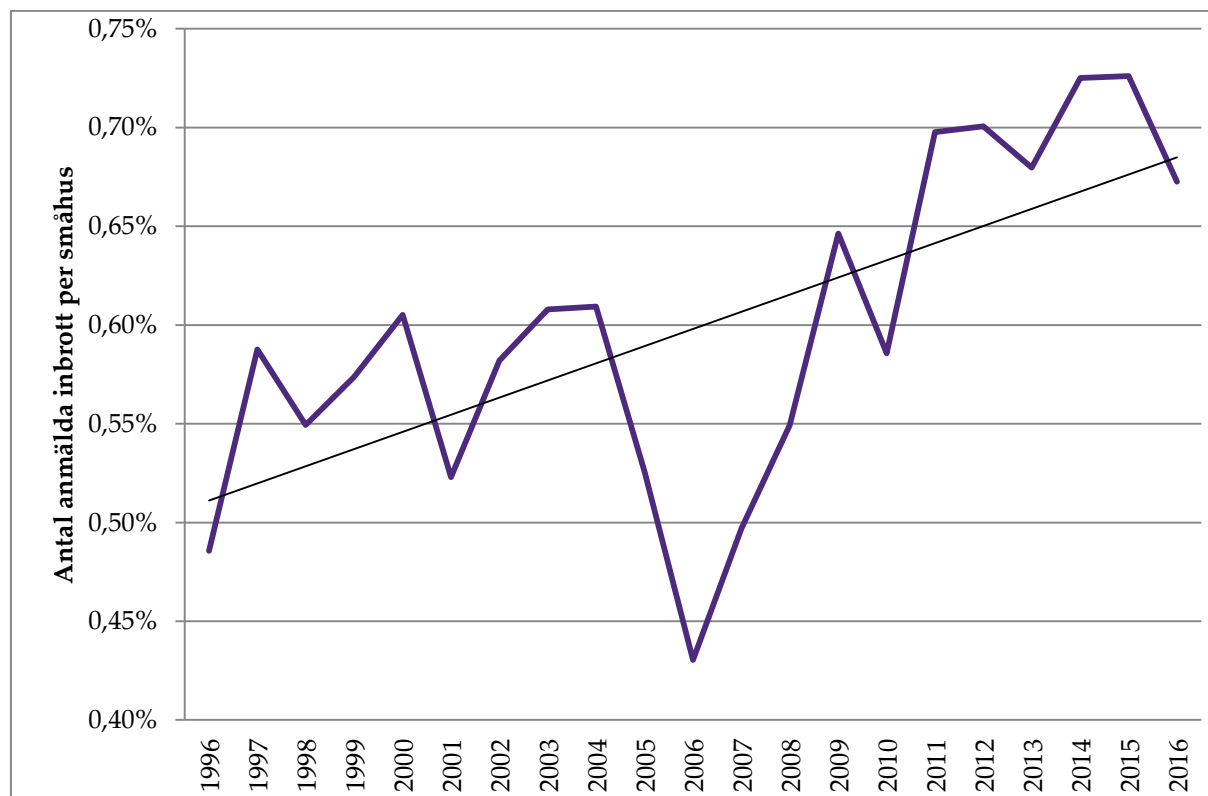
Det här avsnittet har sex underavsnitt. Det första handlar om riket som helhet. Det andra innehåller en kommunjämförelse. Det tredje underavsnittet jämför länen och det fjärde skillnaden inom länen. I det femte underavsnittet analyseras vilken typ av kommun som har få respektive många inbrott. I det sjätte underavsnittet sätts trender för antalet anmälda villainbrott in i ett större statistiskt sammanhang.

Hela riket

Under 2016 polisanmälades 13 812 villainbrott i Sverige. Det är en nedgång med nära 6 % jämfört med 2015, men över tid har villainbrotten ökat. Hittills under 10-talet har i genomsnitt drygt 13 700 villainbrott polisanmälts varje år. Under 00-talet var siffran 10 700 per år, en ökning med ca 3 000 villainbrott eller 28 %.

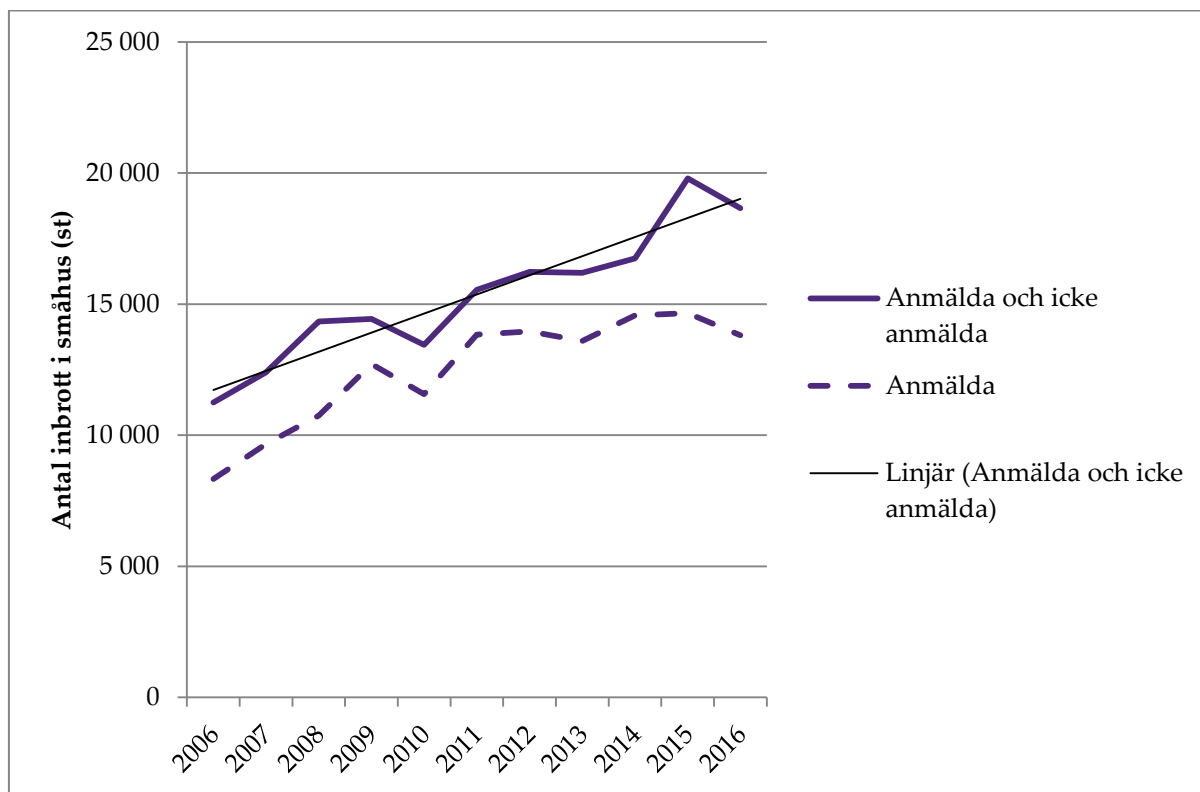

När man relaterar antalet anmälda villainbrott till antalet småhus med permanentboende (2 053 665 stycken) är frekvensen av anmälda villainbrott 0,67 % för hela landet 2016.⁵ Även frekvensen av anmälda villainbrott har ökat över tid. Hittills under 10-talet har den i snitt varit 0,68 % per år. Det ska jämföras med 0,56 % på 00-talet, en ökning med 23 % (eller 0,12 procentenheter).

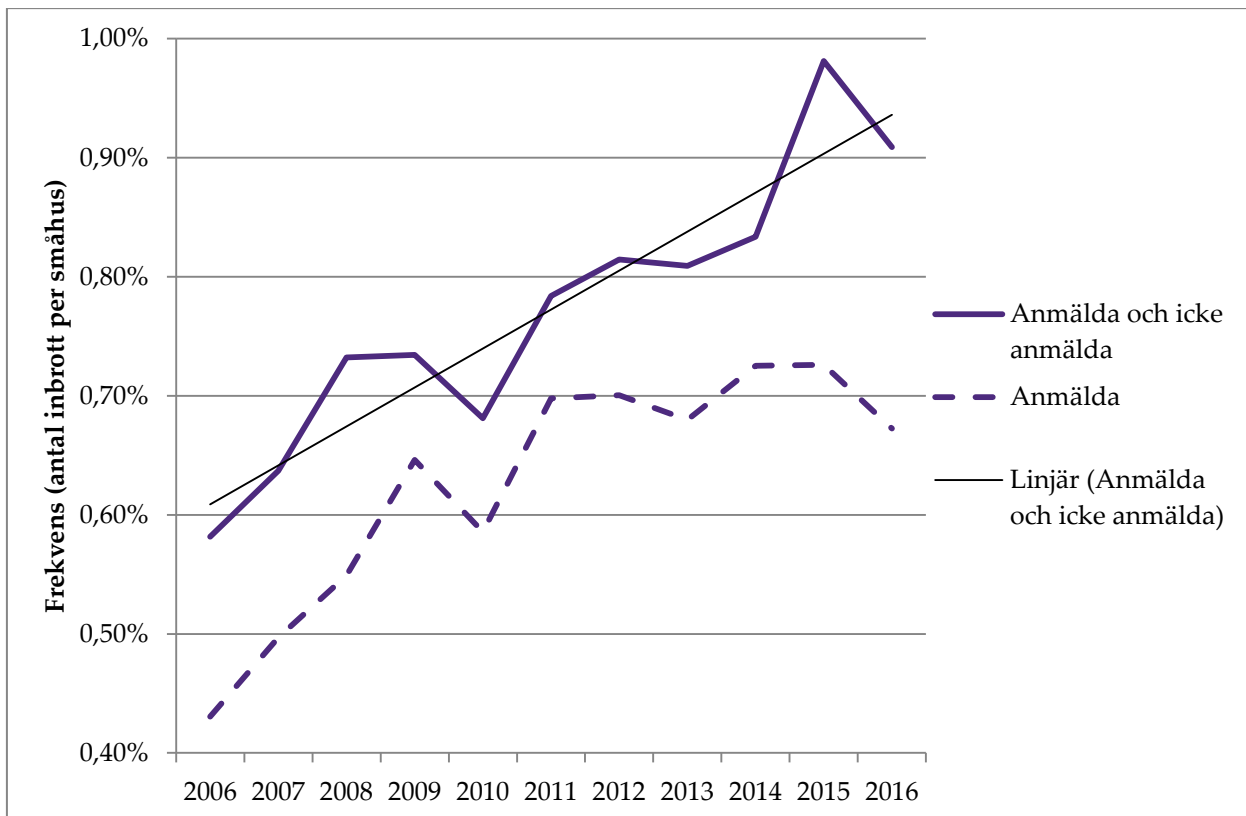
⁵ I de kommande avsnitten *Kommunangivelse* och *Stora skillnader mellan länen* anges siffran 0,66 % och inte denna mer korrekta siffra, 0,67 %. Det är för att i de avsnitten används endast statistik för vilken en svensk kommun finns angiven. År 2015 gjordes t.ex. 250 villainbrott som BRÅ inte kan ange kommun för. För 2016 kan BRÅ inte ange kommun för 236 villainbrott.

Enligt BRÅ var anmälningprocenten för bostadsinbrott 74 % för 2015.⁶ Om det är korrekt och anmälningfrekvensen är densamma för villainbrott som för inbrott i lägenhet, var antalet villainbrott (både anmälda och icke anmälda) 19 800 år 2015. Om dessutom anmälningfrekvensen låg kvar på samma låga nivå år 2016 var antalet villainbrott (både anmälda och icke anmälda) 18 665 år 2016.

Om hänsyn tas till att alla inbrott inte anmäls blir även inbrottsfrekvensen mätt i antal inbrott per villa högre, 0,91 % för år 2016.

⁶ NTU 2016. Den uppgiften finns ännu inte för 2016.

BRÅ skriver⁷ att uppgången varit 43 % ”de senaste tio åren”, d.v.s. mellan 2007 och 2016.

Men allt fler inbrott saknar kommunangivelse⁸, vilket gör att den totala uppgången blir högre.

Ökningen av villainbrott var 66 procent mellan år 2006 och 2016. Även inbrottsfrekvensen ökade kraftigt dessa år; från 0,43 % år 2006 till 0,67 % år 2016, vilket motsvarar en uppgång på 56 procent eller 0,24 procentenheter.

Tabellen nedan visar data för riket år 2016. Antalet anmälda inbrott per villa är högre om man tar med även icke anmälda inbrott (sista raden). Inbrottsfrekvensen 2016 blir avrundat 0,9 % då hänsyn tas till att inte alla inbrott anmäls.

År 2016	
Antal småhus	2 053 665
Antal anmälda inbrott i småhus	13 812
Antal inbrott i småhus	18 665
Inbrottsfrekvens anmälda inbrott i småhus (st/småhus)	0,67 %
Inbrottsfrekvens inbrott i småhus (st/småhus)	0,91 %

Då antalet inbrott varierar kraftigt från år till år, visar tabellen nedan genomsnittliga värden för 10-talet, 00-talet och sekelskiftet. Hittills under 10-talet är antalet inbrott genomsnittligt ungefär 3 000 fler per år än under 00-talet och kring sekelskiftet.⁹

⁷ Anmälda brott – Slutlig statistik för 2016, BRÅ.

⁸ För 174 inbrott fanns ingen kommun angiven år 2007 och för 236 inbrott fanns ingen kommun angiven år 2016.

⁹ Med uttrycket ”kring sekelskiftet” avses medelvärde för åren 1996-2004, se det senare avsnittet ”00-tal”, ”10-tal” och ”kring sekelskiftet”.

Anmälda inbrott i småhus (st)	
10-talet	13 713
00-talet	10 701
Kring sekelskiftet	10 714

Antalet anmälda inbrott per villa har ökat från 0,56 % på 00-talet till 0,68 % på 10-talet. Det är en ökning med 0,12 procentenheter, eller 23 %.

Inbrottsfrekvens (st/småhus)	
Anmälda inbrott i småhus 10-talet	0,68 %
Anmälda inbrott i småhus 00-talet	0,56 %
Anmälda inbrott i småhus sekelskiftet	0,57 %

Om andelen anmälda inbrott antas ha legat konstant på 74 %, går det att beräkna även hur antalet inbrott per villa (inte bara antal anmälda inbrott per villa) har ökat över tid: År 2016 var inbrottsfrekvensen i så fall 0,91 %, medan den var 0,75 % på 00-talet. Det är en ökning med 0,16 procentenheter eller 21 %.¹⁰ Ökningen var förmodligen större eftersom anmälningsfrekvens under åren 2006-2009 i snitt var 78,8 %.

Inbrottsfrekvens om konstant anmälningsprocent på 74 % antas (inbrott per småhus)	
2016	0,91 %
00-talet	0,75 %
Kring sekelskiftet	0,77 %

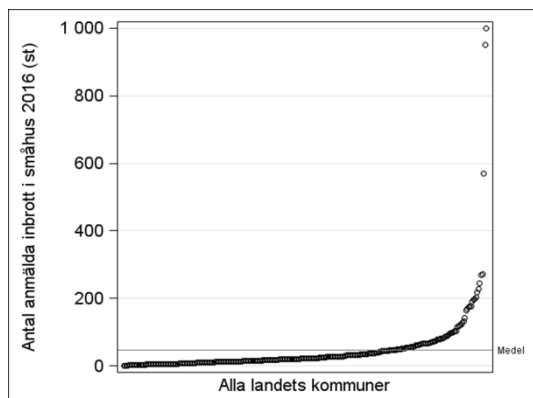
¹⁰ Uppgift om anmälningsfrekvens finns endast för åren 2006-2016. Den har pendlat mellan 74 och 89 %. År 2006 var den, liksom år 2015, 74 %. Ökningen var förmodligen större eftersom anmälningsfrekvens under åren 2006-2009 i snitt var 78,8 %.

Kommunjämförelse

Antalet inbrott såväl som inbrottsfrekvens skiljer sig kraftigt åt mellan kommunerna. Skillnaden kan bland annat bero på olika anmälningsfrekvens. Skillnaden i benägenhet att anmäla kan i sin tur bero på många olika saker, t.ex. försäkrat värde och bytets genomsnittliga storlek.

Inbrott

I genomsnitt anmäldes 47 villainbrott per kommun år 2016,¹¹ men antalet varierade kraftigt mellan kommunerna (från 0 i Arjeplog, Berg och Åre till 999 i Stockholms stad). Medianvärdet var 22 anmälda villainbrott. Medianvärdet är betydligt lägre än medelvärdet eftersom värdena ligger i en låg svärm med ett fåtal höga s.k. outliers, d.v.s. kommuner som drar upp medelvärdet kraftigt, se figur och tabell nedan.

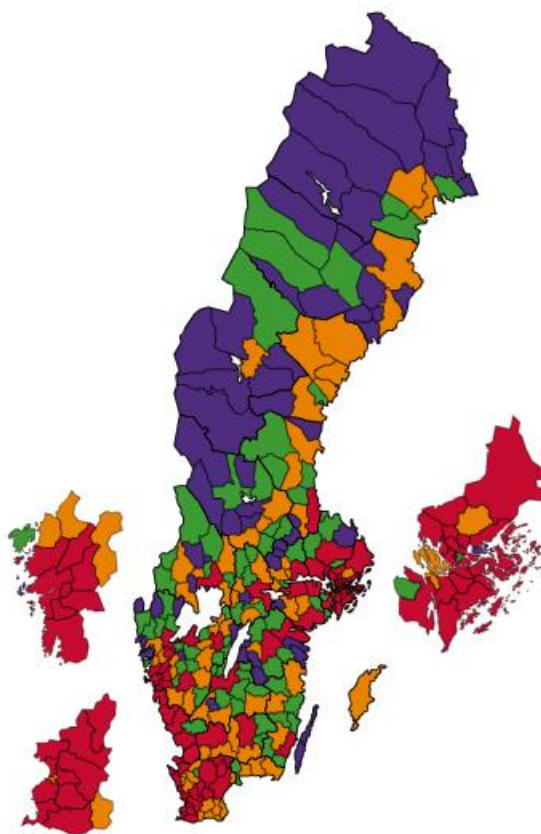
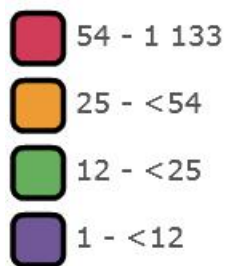

¹¹ Den uppmärksamme läsaren märker att om man delar antalet anmälda inbrott som redovisades i det tidigare avsnittet, 13 812, med antalet kommuner, 290, erhålles ett genomsnittligt antal inbrott om $47,6 \approx 48$ per kommun år 2016. I det avsnittet användes emellertid statistik som inkluderade de 236 anmälda svenska villainbrott för vilka kommunangivelse saknas.

Listan med antal inbrott per kommun nedan är inte komplett. Endast toppen och botten av listan visas. Kompletta listor finns på villaagarna.se/Inbrottsstatistik2016. (Den kommun som har flest inbrott har ranking 290 och den som har minst antal har ranking 1. Om flera kommuner har samma antal inbrott får de dela på den sämsta rankingen. Det gör att Arjeplog, Berg och Åre har ranking 2 medan ingen har ranking 1.)

Ranking där den kommun som hade flest inbrott i småhus år 2016 har högst ranking	Kommun	Antal anmälda inbrott i småhus 2016 (st)	Antal inbrott i småhus per år hittills under 10-talet	Antal inbrott i småhus per år under 00-talet	Ökning årligt antal inbrott mellan 00-tal och 10-tal
290	Stockholm kommun	999	915	490	+187 %
289	Göteborg kommun	950	678	560	+121 %
288	Malmö kommun	570	582	439	+133 %
287	Huddinge kommun	271	227	193	+117 %
286	Helsingborg kommun	268	313	268	+117 %
285	Södertälje kommun	245	150	103	+145 %
284	Lund kommun	227	253	183	+138 %
283	Danderyd kommun	217	172	89	+194 %
282	Botkyrka kommun	204	135	110	+123 %
281	Halmstad kommun	199	175	143	+123 %
280	Örebro kommun	195	131	109	+121 %
279	Uppsala kommun	192	110	111	+99 %
278	Nacka kommun	177	172	139	+124 %
277	Sollentuna kommun	176	190	125	+153 %
276	Mölnadal kommun	174	155	90	+173 %
275	Haninge kommun	168	125	107	+117 %
274	Järfälla kommun	163	172	100	+172 %
273	Täby kommun	143	152	100	+153 %
272	Lidingö kommun	132	98	51	+191 %
271	Ängelholm kommun	128	112	71	+158 %
270	Höganäs kommun	122	81	45	+182 %
269	Karlstad kommun	121	82	59	+140 %

14	Nyckla kommun	3	2	1	+130 %
14	Sotenäs kommun	3	7	5	+129 %
14	Storuman kommun	3	8	2	+344 %
14	Valdemarsvik kommun	3	5	7	+72 %
14	Vindeln kommun	3	4	3	+164 %
14	Vännäs kommun	3	8	2	+505 %
14	Ätvidaberg kommun	3	7	11	+61 %
7	Sorsele kommun	2	3	1	+247 %
7	Vilhelmina kommun	2	5	4	+132 %
7	Asele kommun	2	3	2	+180 %
7	Överkalix kommun	2	1	1	+92 %
4	Dorotea kommun	1	2	1	+190 %
2	Arjeplog kommun	0	1	1	+127 %
2	Berg kommun	0	4	3	+122 %
2	Åre kommun	0	2	4	+64 %

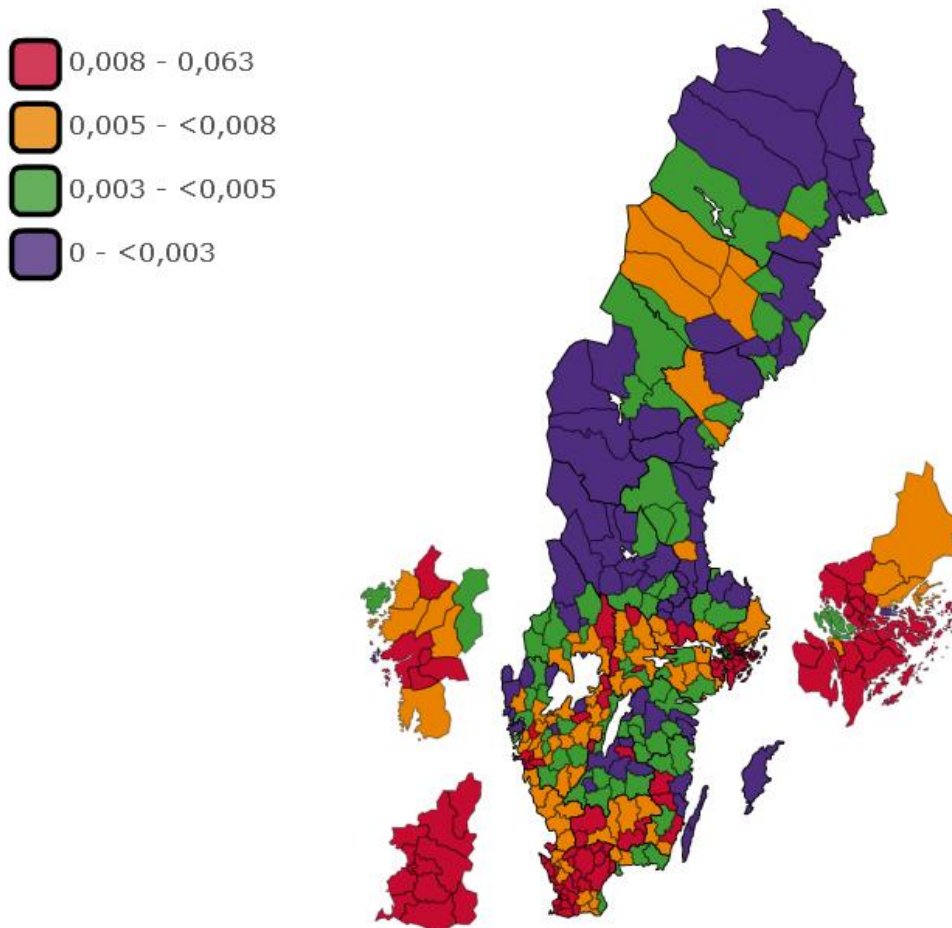

Karta 1 Antal villainbrott per kommun år 2015, enligt Villaägarnas beräkningar utifrån data från BRÅ och SCB. Kartan torde se ungefär likadan ut för 2016.

Inbrottsfrekvens

Eftersom antalet småhus är ojämnt fördelat mellan landets kommuner, se diagram och karta i senare avsnitt *Våra indata grafiskt*, kan det vara missvisande att studera antal inbrott per kommun.

Istället studeras inbrottsfrekvensen, mätt som antal inbrott per småhus och år.

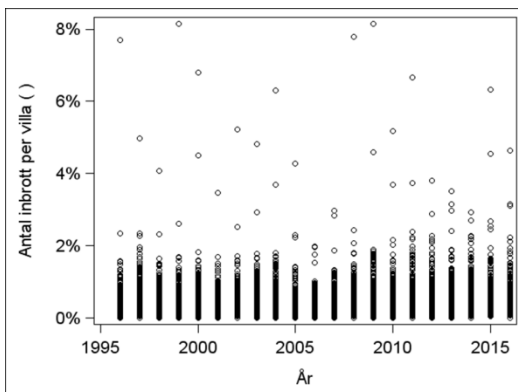

Karta 2 Inbrottsfrekvens år 2015 (antal inbrott per villa) för landets 290 kommuner. Kartan visar att de 25 procent av kommunerna som har lägst inbrottsfrekvens (lila) företrädesvis ligger i norra Sverige och i Norra Mellansverige. Även östergötland och Öland har låg inbrottsfrekvens. De 25 procent av kommunerna som har högst inbrottsfrekvens (röda) finns främst i Storstockholm, Stormalmö, Storgöteborg och Skåne. Även några kommuner i Mellansverige och Småland har hög inbrottsfrekvens. (I rapporten har frekvenserna generellt angetts som hundradelar, %. De kommuner som här är röda har inbrottsfrekvenser mellan 0,8 % och 6,3 %.) Kartan torde se ungefär likadan ut för 2016.

Inbrottsfrekvensen (antal anmälda inbrott per villa) hade 2016, precis som antalet inbrott, en median som ligger betydligt under medelvärdet p.g.a. att ett par kommuner drog upp snittet kraftigt. Medianen låg på 0,44 % anmälda inbrott per villa, medan medelvärdet per kommun låg på 0,56 %. Detta medelvärde skiljer sig från det som redovisades i avsnittet *Hela riket* ovan (0,67 %) eftersom 1) statistiken som redogjordes för där inkluderade inbrott i småhus där BRÅ inte vet i vilken kommun inbrottet skedde och 2) detta är ett medelvärde per kommun (genomsnittet för riket är 0,66 % om man inte tar med de inbrott för vilka kommunangivelse saknas).

De data som redovisas i det här avsnittet finns i figuren nedan. Den visar varje kommuns inbrottsfrekvens åren 1996-2016. Av figuren framgår att nästan alla av landets 290 kommuner har en årlig inbrottsfrekvens på under

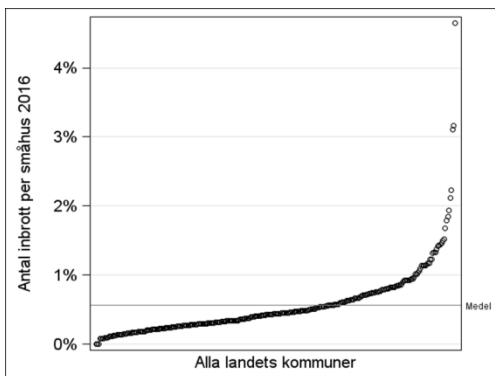
2 %, men att det varje år finns ett fåtal kommuner (ca 1-2 procent av kommunerna) med högre inbrottsfrekvens än så. Dessa kommuner (5 st år 2016) är särskilt drabbade av inbrott. Det gäller främst ett antal storstadskommuner.

Den värsta kommunen 2016, Solna, hade en inbrottsfrekvens på 4,6 %, d.v.s. mer än åtta gånger högre än medelvärdet per kommun (0,56 %). De bästa kommunerna, Arjeplog, Berg och Åre, hade en inbrottsfrekvens på 0 % eftersom inget inbrott polisanmälades i dessa kommuner under 2016.

Figuren och tabellen nedan visar kommunernas inbrottsfrekvens år 2016. Endast topp och botten på listan visas. Kompletta listor finns på villaagarna.se/Inbrottsstatistik2016. Där finns även listor sorterade på kommunnamn och per län.

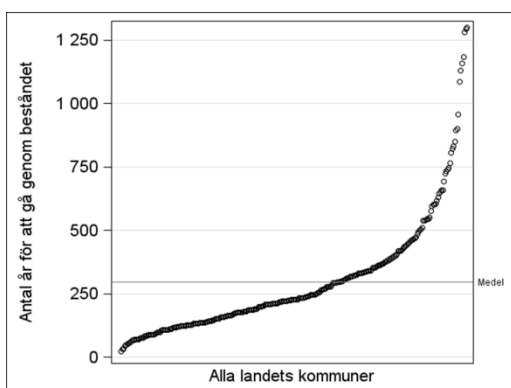
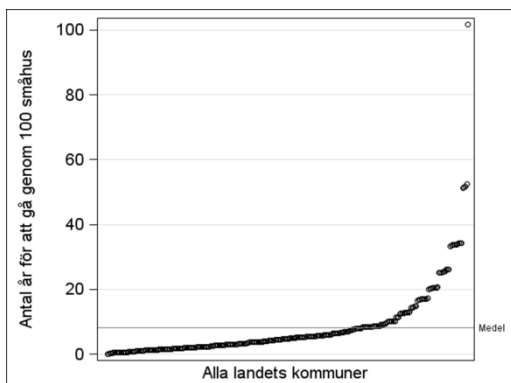
Den sista ”stapeln” av observationer i grafen ovan (data för år 2016), visas i grafen nedan. Varje kommun är en observation i grafen.

Kommun	Inbrottsfrekvens 2016 (antal inbrott per småhus)	Årligt antal inbrott per småhus hittills under 10-talet	Årligt antal inbrott per småhus under 00-talet	Så mycket har antal inbrott per småhus ökat/(minskat) mellan 00-tal och 10-tal. (Ex. (25 %) betyder att frekvensen sjunkit med 25 %.	Ranking där den svenska kommun som hade flest inbrott per småhus år 2016 har högst ranking, d.v.s. 290
Solna	4.6 %	3.5 %	2.5 %	41.4%	290
Danderyd	3.2 %	2.5 %	1.3 %	91.0%	289
Sundbyberg	3.1 %	3.7 %	2.3 %	56.6%	288
Stockholm	2.2 %	2.1 %	1.1 %	82.2%	287
Malmö	2.1 %	2.2 %	1.8 %	25.5%	286
Södertälje	1.9 %	1.2 %	0.91 %	33.8%	285
Lidingö	1.8 %	1.4 %	0.75 %	84.1%	284
Göteborg	1.8 %	1.3 %	1.1 %	16.3%	283
Botkyrka	1.7 %	1.1 %	1.0 %	11.8%	282
Salem	1.5 %	1.1 %	0.73 %	46.3%	281
Höganäs	1.5 %	1.0 %	0.58 %	74.1%	280
Åstorp	1.5 %	1.3 %	0.95 %	42.3%	279
Huddinge	1.4 %	1.2 %	1.2 %	7.8%	278
Järfälla	1.4 %	1.5 %	0.94 %	63.4%	277
Burlöv	1.4 %	1.7 %	1.2 %	40.0%	276

Öckerö	0.092 %	0.077 %	0.12 %	(37.8%)	10
Vilhelmina	0.089 %	0.22 %	0.16 %	39.6%	9
Sotenäs	0.086 %	0.20 %	0.15 %	33.2%	8
Åtvidaberg	0.085 %	0.20 %	0.33 %	(39.6%)	7
Krokom	0.078 %	0.12 %	0.11 %	10.5%	6
Gagnef	0.077 %	0.10 %	0.12 %	(17.9%)	5
Kiruna	0.077 %	0.13 %	0.090 %	39.1%	4
Arjeplog	0 %	0.11 %	0.079 %	35.8%	2
Berg	0 %	0.14 %	0.11 %	27.7%	2
Åre	0 %	0.068 %	0.11 %	(39.3%)	2

Tiden för att hundra småhus ska få påhälsning av inbrottstjuvar varierar mellan 37 dagar i Stockholm och nästan 102 år i Dorotea¹². Det visar att helt olika organisation krävs i dessa kommuner för att kommunen ska kunna arbeta effektivt. Antal år för att alla kommunens småhus ska få inbrott varierar mellan 22 i Solna och 1 299 i Kiruna. (Dessa beräkningar förutsätter dock att inte samma hus får inbrott flera gånger.)

¹² I vart fall om vi ser till antalet *anmälda* inbrott. Egentligen sker inbrott oftare eftersom inte alla inbrott polisanmäls.

Stora skillnader mellan länen

Tabellen nedan är sorterad på inbrottsfrekvens på 10-talet. Högst ligger Skåne län och Stockholms län med i snitt 1,2 inbrott på 100 villor. Bäst är Gotland. Inbrottsfrekvensen har hittills på 10-talet varit 8 gånger högre i Skåne och Stockholm än på Gotland.

Län	Antal inbrott i småhus år 2016	Antal småhus år 2016	Inbrotts- frekvens år 2016	Inbrotts- frekvens under 10-talet	Inbrotts- frekvens under 00-talet
Stockholms län	3 790	273 701	1.4 %	1.2 %	0.89 %
Skåne län	2 712	276 126	0.98 %	1.2 %	0.96 %
Västra Götalands län	2 595	345 618	0.75 %	0.70 %	0.56 %
Riket	13 576	2 053 665	0.66 %	0.67 %	0.54 %
Örebro län	410	66 473	0.62 %	0.51 %	0.41 %
Uppsala län	406	69 947	0.58 %	0.42 %	0.41 %
Södermanlands län	344	60 949	0.56 %	0.53 %	0.47 %
Hallands län	447	85 633	0.52 %	0.68 %	0.65 %
Kronobergs län	270	52 233	0.52 %	0.60 %	0.48 %
Västmanlands län	276	54 340	0.51 %	0.56 %	0.43 %
Värmlands län	314	75 189	0.42 %	0.41 %	0.34 %
Jönköpings län	340	85 434	0.40 %	0.50 %	0.39 %
Kalmar län	222	68 525	0.32 %	0.41 %	0.34 %
Dalarnas län	244	81 818	0.30 %	0.29 %	0.28 %
Västernorrlands län	188	63 566	0.30 %	0.33 %	0.31 %
Gävleborgs län	217	74 555	0.29 %	0.30 %	0.27 %
Blekinge län	124	43 235	0.29 %	0.39 %	0.42 %
Östergötlands län	264	92 835	0.28 %	0.34 %	0.38 %
Västerbottens län	163	63 641	0.26 %	0.26 %	0.16 %
Norrbottens län	160	65 763	0.24 %	0.24 %	0.17 %
Jämtlands län	62	36 848	0.17 %	0.22 %	0.15 %
Gotlands län	28	17 236	0.16 %	0.15 %	0.20 %

Statistiken för riket i tabellen ovan (fet stil) skiljer sig något från statistiken i det tidigare avsnittet *Hela riket*. Här anges t.ex. det totala antalet inbrott år 2016 som 13 576, medan det i avsnittet *Hela riket* angavs som 13 812. Det beror på att det för 236 villainbrott inte finns någon kommun angiven för 2016. Dessa 236 anmälda inbrott finns inte med i statistiken här eftersom de inte kan hänföras till något specifikt län i Sverige.¹³

¹³ Inbrottsfrekvensen i riket blir också olika i de olika avsnitten (0,67 respektive 0,66 %) på grund av detta.

Stora skillnader inom länen

Det är ibland stora skillnader i såväl antal inbrott som inbrottsfrekvens per kommun inom länet. Störst är skillnaderna i de län där landets tre största städer ligger, d.v.s. Stockholms, Västra Götalands och Skåne län.

Inbrott

År 2016 genomfördes 989 fler inbrott i Stockholms stad än i Vaxholm. Minst är skillnaden i Blekinge län. (Gotland hamnar längst ner i tabellen eftersom endast en kommun finns i länet.)

Län	Kommun med flest antal småhusinbrott i länet	Antal inbrott i småhus 2016 (st)	Ranking i landet vad gäller antal inbrott (sämst=290)	Kommun med minsta antal småhusinbrott i länet	Antal inbrott i småhus 2016 (st)	Ranking i landet vad gäller antal inbrott (sämst=290)	Skillnad mellan antal anmälda inbrott i småhus i bästa och sämsta kommun 2016 (st)
Stockholms län	Stockholm	999	290	Vaxholm	10	65	989
Västra Götalands län	Göteborg	950	289	Sotenäs	3	14	947
Skåne län	Malmö	570	288	Bromölla	13	92	557
Örebro län	Örebro	195	280	Laxå	5	32	190
Uppsala län	Uppsala	192	279	Älvkarleby	17	115	175
Hallands län	Halmstad	199	281	Hylte	33	187	166
Värmlands län	Karlstad	121	269	Munkfors	4	23	117
Västmanlands län	Västerås	114	267	Kungsör	3	14	111
Jönköpings län	Jönköping	98	263	Habo	8	54	90
Östergötlands län	Norrköping	78	252	Valdemarsvik	3	14	75
Västernorrlands län	Sundsvall	84	256	Ånge	10	65	74
Södermanlands län	Eskilstuna	82	255	Oxelösund	12	81	70
Gävleborgs län	Gävle	72	248	Ockelbo	6	40	66
Kronobergs län	Växjö	74	250	Lessebo	12	81	62
Västerbottens län	Umeå	63	238	Dorotea	1	4	62
Kalmar län	Kalmar	56	231	Torsås	5	32	51
Dalarnas län	Falun	39	203	Gagnef	3	14	36
Norrbottnens län	Luleå	28	175	Arjeplog	0	2	28
Jämtlands län	Östersund	27	169	Berg	0	2	27
Blekinge län	Karlshamn	32	184	Ronneby	20	137	12
Gotlands län	Gotland	28	175	Gotland	28	175	0

Inbrottsfrekvens

Det är också stora skillnader inom länen vad gäller inbrottsfrekvens. Störst är skillnaderna inom Stockholms län. Solna hade en inbrottsfrekvens 2016 på 4,6 % medan Vaxholms låg på 0,37 %. Det är en skillnad på 4,3 procentenheter.

Skillnaden är lägst inom Västernorrlands och Gävleborgs län. (Gotland hamnar längst ner i tabellen eftersom endast en kommun finns i länet.) Tabellen är sorterad så att det län som har störst skillnad mätt i procentenheter mellan bästa och sämsta kommun kommer överst, (näst sista kolumnen).

Län	Kommun med högst antal inbrott per småhus i länet 2016	Högsta inbrottsfrekvens 2016 (inbrott per småhus och år)	Kommun med lägst antal inbrott per småhus i länet 2016	Lägst inbrottsfrekvens 2016 (inbrott per småhus och år)	Skillnad mellan bästa och sämsta kommun vad gäller inbrottsfrekvens, d.v.s. inbrott per småhus och år (procentenheter)	Så mycket högre är inbrottsfrekvensen i den sämsta kommunen i länet jämfört med den bästa.*
Stockholms län	Solna	4.6 %	Vaxholm	0.37 %	4.3	13
Skåne län	Malmö	2.1 %	Ystad	0.30 %	1.8	7
Västra Götalands län	Göteborg	1.8 %	Sotenäs	0.086 %	1.7	21
Jönköpings län	Mullsjö	1.1 %	Vetlanda	0.22 %	0.91	5
Västmanlands län	Surahammar	0.93 %	Kungsör	0.12 %	0.81	8
Hallands län	Halmstad	0.93 %	Varberg	0.23 %	0.70	4
Kalmar län	Emmaboda	0.82 %	Borgholm	0.14 %	0.68	6
Värmlands län	Grums	0.81 %	Torsby	0.15 %	0.65	5
Norrbottnens län	Jokkmokk	0.64 %	Arjeplog	±0 %	0.64	.
Dalarnas län	Hedemora	0.70 %	Gagnef	0.077 %	0.63	9
Örebro län	Örebro	0.85 %	Laxå	0.25 %	0.60	3
Södermanlands län	Flen	1.0 %	Vingåker	0.42 %	0.60	2
Östergötlands län	Boxholm	0.64 %	Åtvidaberg	0.085 %	0.56	8
Västerbottens län	Norsjö	0.56 %	Vilhelmina	0.089 %	0.48	6
Kronobergs län	Markaryd	0.76 %	Uppvidinge	0.36 %	0.40	2
Blekinge län	Olofström	0.54 %	Karlskrona	0.14 %	0.39	4
Jämtlands län	Strömsund	0.34 %	Berg	±0 %	0.34	.
Uppsala län	Uppsala	0.67 %	Heby	0.40 %	0.27	2
Gävleborgs län	Hofors	0.42 %	Bollnäs	0.17 %	0.25	2
Västernorrlands län	Sundsvall	0.43 %	Sollefteå	0.18 %	0.25	2
Gotlands län	Gotland	0.16 %	Gotland	0.16 %	±0	1

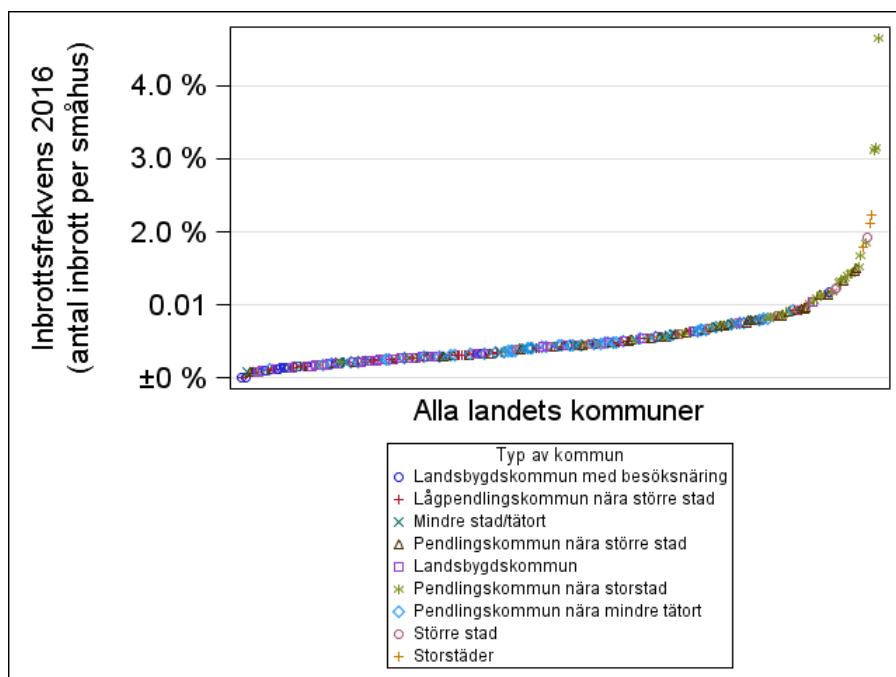
* "1" betyder att inbrottsfrekvensen är lika hög i hela länet. "2" betyder att den är dubbelt så hög i den sämsta kommunen som i den bästa. "21" betyder att inbrottsfrekvensen är 21 gånger högre i länets sämsta kommun än i dess bästa.

Kommuntypen spelar roll för inbrottsfrekvensen

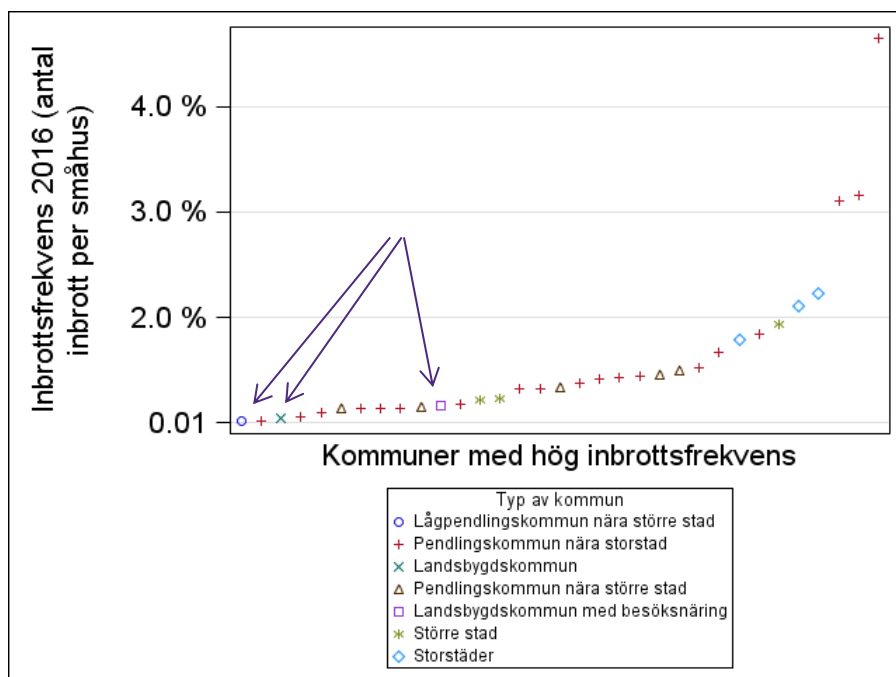
Nio olika kommuntyper

Figuren nedan är densamma som på sidan 20 tidigare i rapporten, men här markeras olika typer av kommuner med lika symboler. Figuren visar kommunernas inbrottsfrekvens år 2016. Kommunen med lägst inbrottsfrekvens återfinns längst till vänster i grafen och den med högst längst till höger.

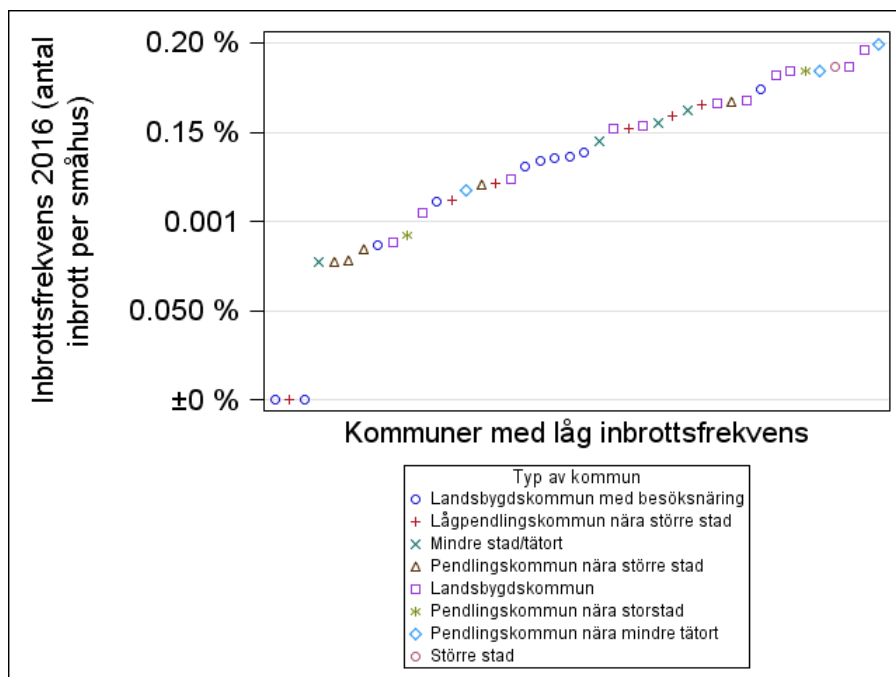
Eftersom figuren blir gyttrig med alla 290 markeringar (en för varje kommun), visas därefter en zoom av den högra delen av figuren, liksom en zoom av den vänstra delen. Den första zoomen visar de kommuner som har högst inbrottsfrekvens och den andra de som har lägst.

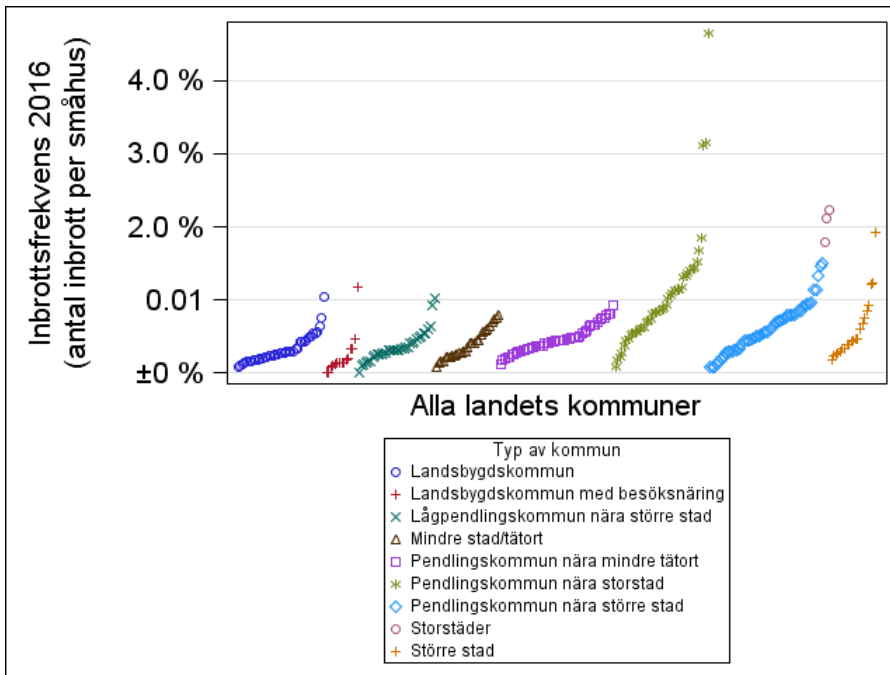
Av figuren nedan framgår att det är storstadskommuner och pendlingskommuner nära storstad som dominerar i toppen, det vill säga har hög inbrottsfrekvens. Först på plats 23 finns en landsbygdskommun, Båstad (landsbygdskommun med besöksnäring) med en inbrottsfrekvens på 1,2 %. På plats 31 återfinns Bengtsfors (landsbygdskommun), 1,0 %, och på plats 33 Flen (lågpendlingskommun nära större stad), 1,0 %.

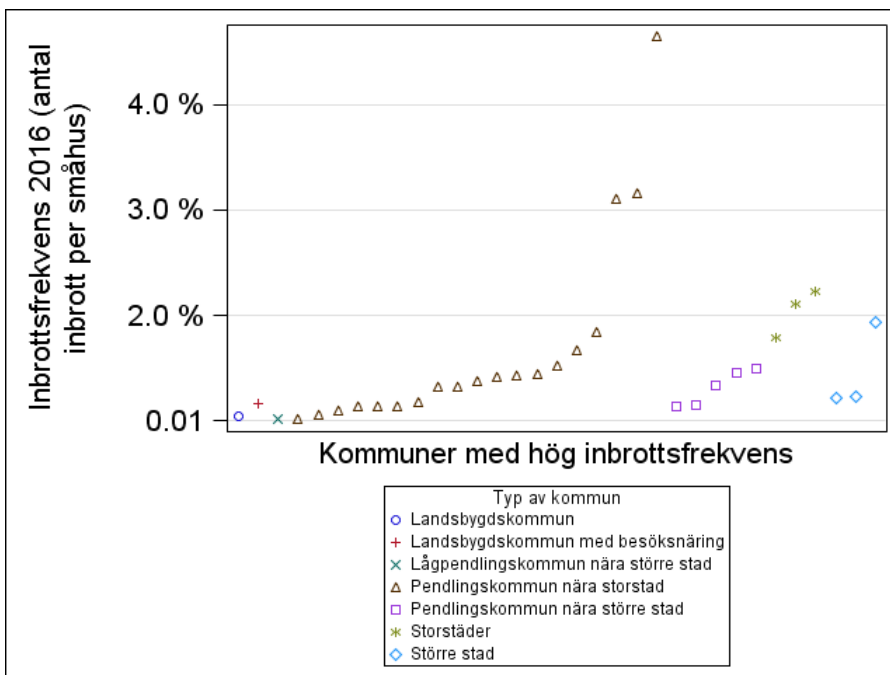
Av figuren nedan framgår att landsbygdskommuner av olika slag dominerar i botten, det vill säga har låg inbrottsfrekvens. Undantag utgörs av Kiruna som räknas som mindre stad/tätort och är på plats 4 med en inbrottsfrekvens på endast 0,077 %. Därefter kommer tre pendlingskommuner nära större stad: Gagnef, Krokom och Åtvidaberg.

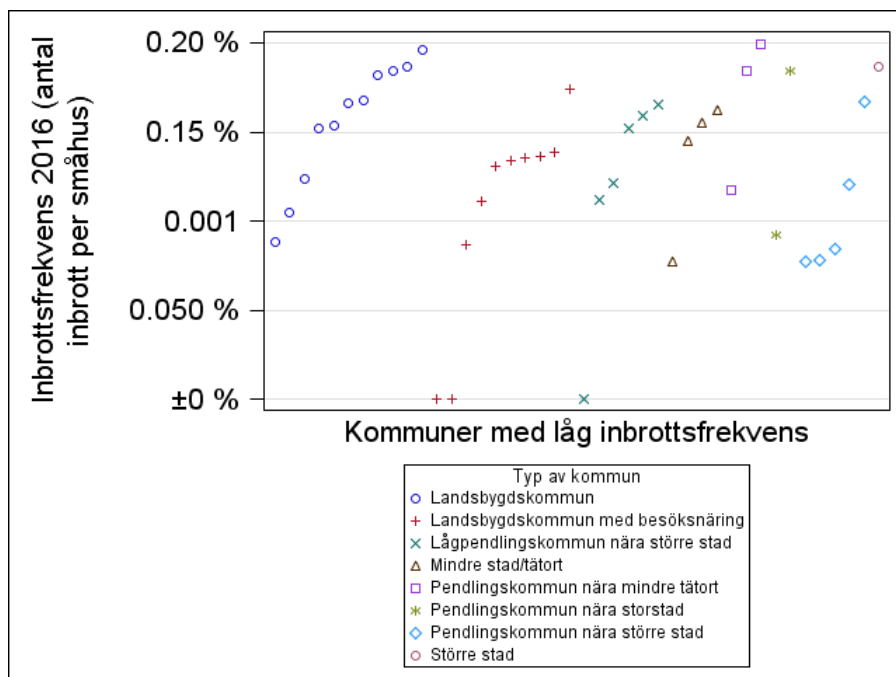
De tre graferna ovan kan skrivas ut annorlunda för mer översikt, se nedan. Av den första grafen nedan framgår hur spridningen av inbrottsfrekvens inom respektive av de nio kommuntyperna ser ut.

Grafen nedan visar endast de översta punkterna i grafen ovan.

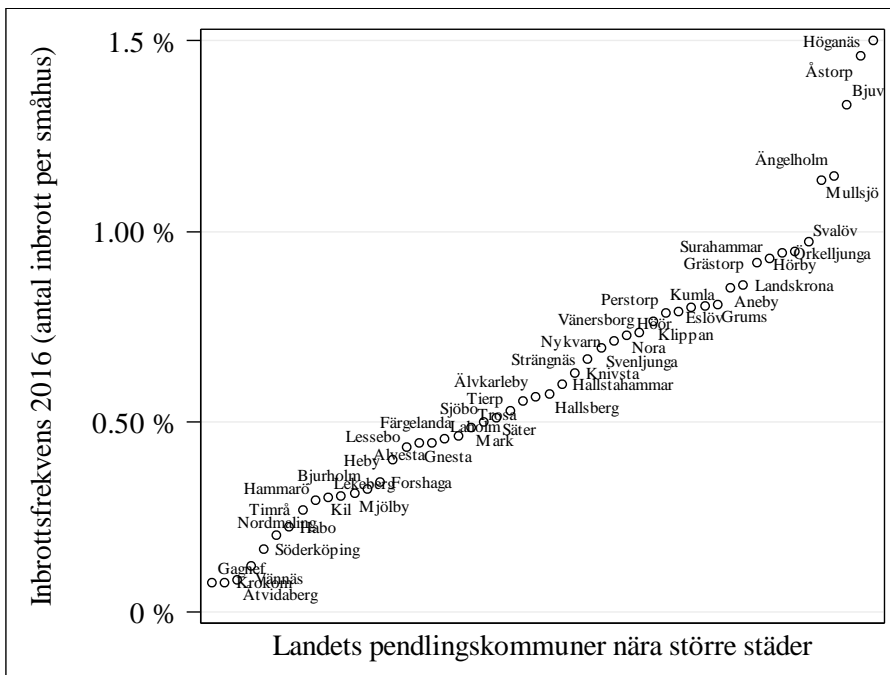
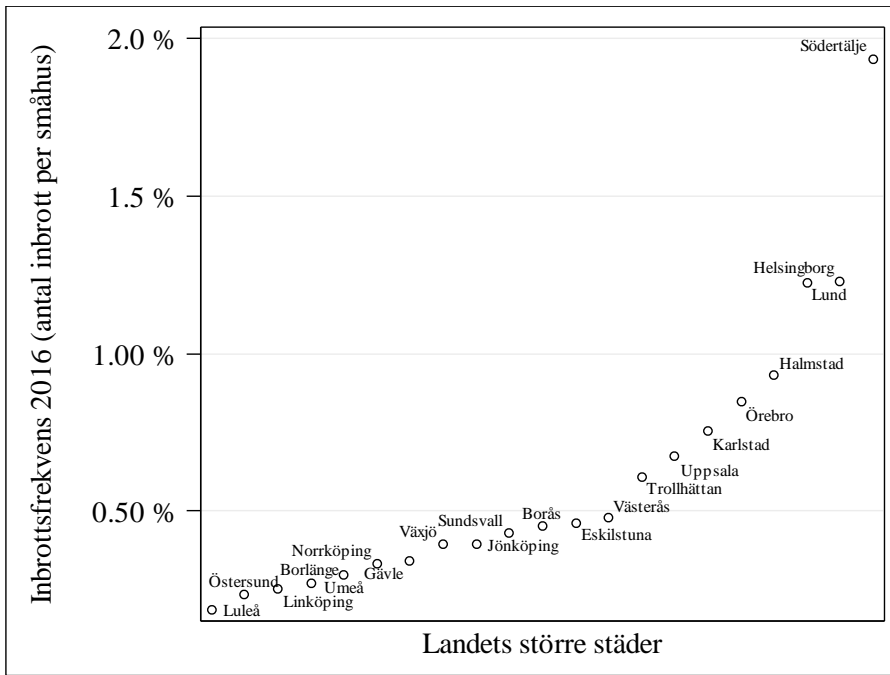

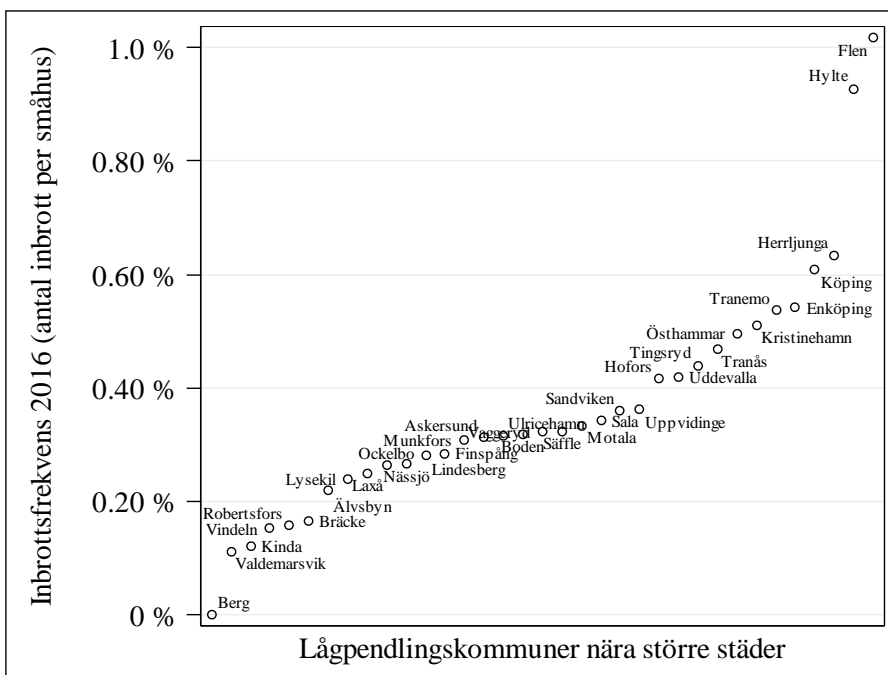
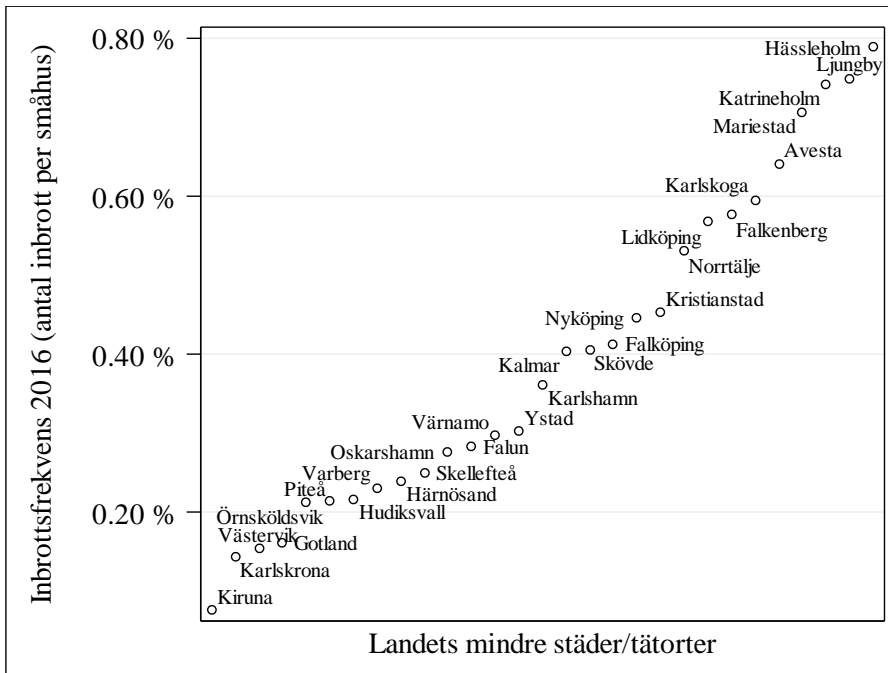
Grafen nedan visar istället vilka kommuntyper som dominerar bland kommuner med låg inbrottsfrekvens.

Följande grafer visar inbrottsfrekvens för namngivna kommuner i olika kommuntyper.

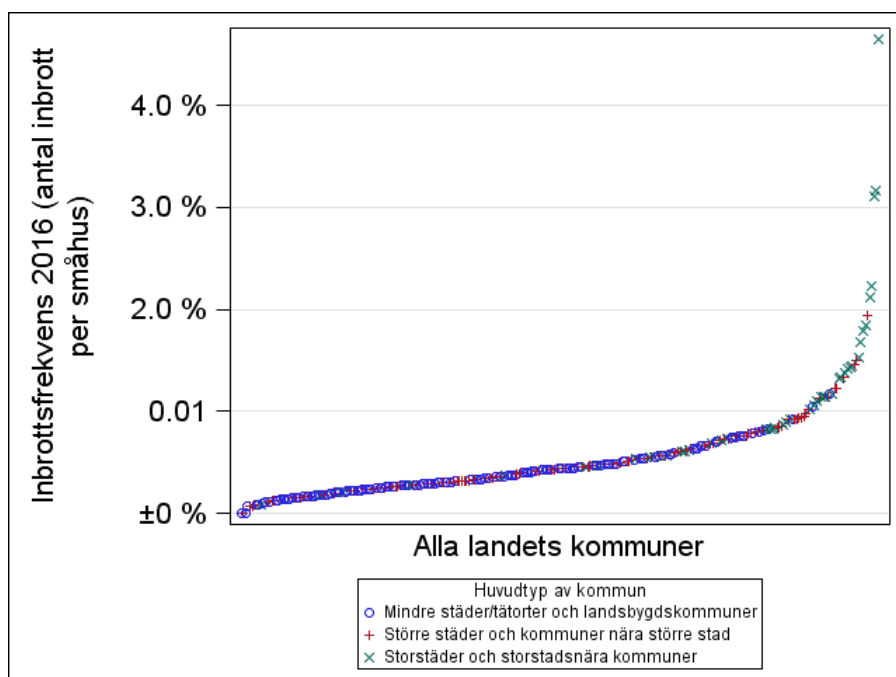

Tre olika huvudkommuntyper

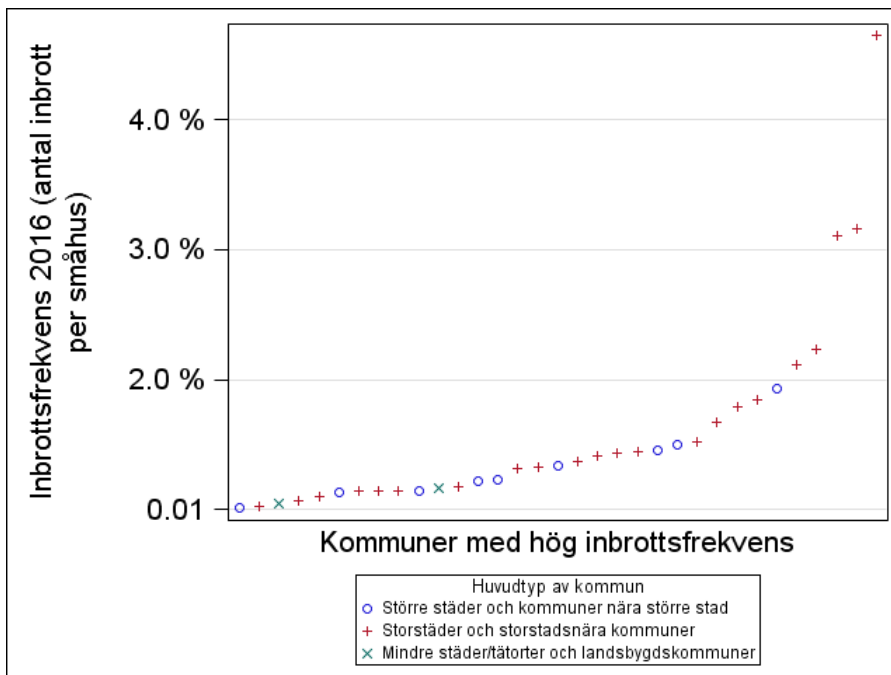
Om landets kommuner delas in i endast tre huvudgrupper blir mönstret om möjligt ännu tydligare. De tre huvudgrupperna är

- Storstäder och storstadsnära kommuner
- Större städer och kommuner nära större stad
- Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner

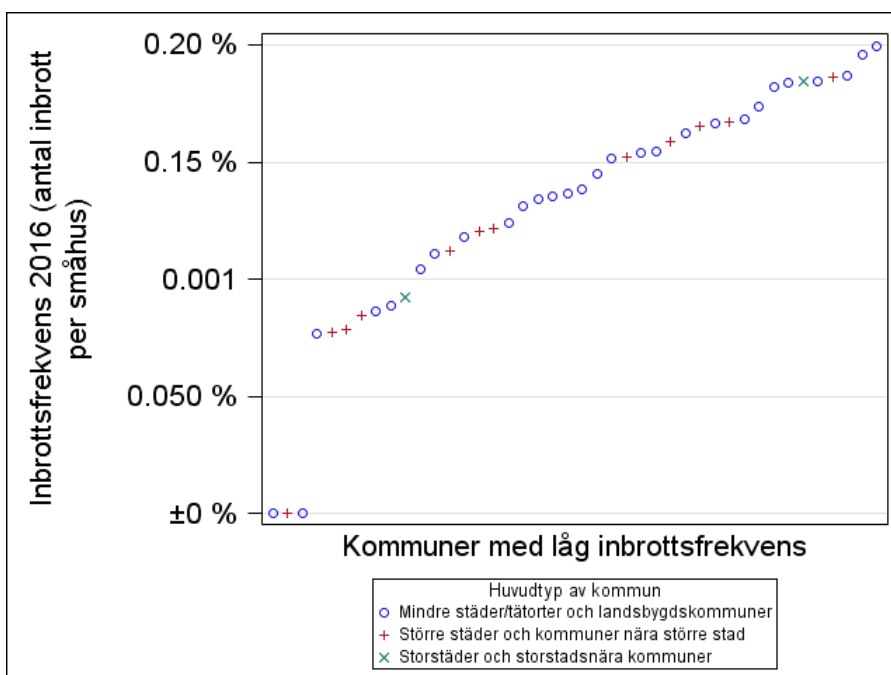
Nedan visas översiktsgrafnen med alla kommuner, liksom de två zoomade delarna av den (vänstra och högra flanken).

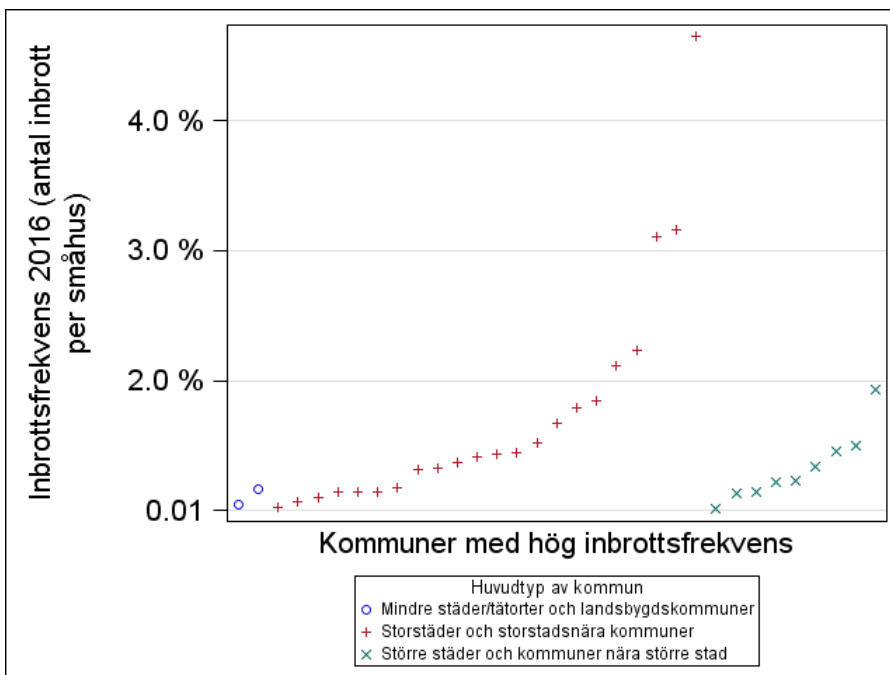
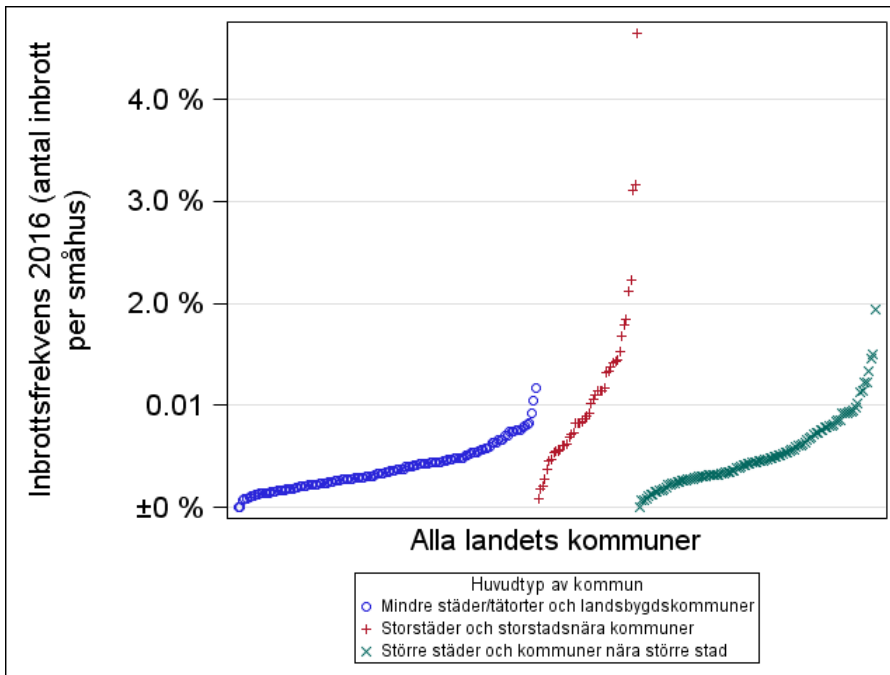
Av figuren nedan framgår att endast två kommuner som hör till kategorin "mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner" finns bland de kommuner som har en inbrottsfrekvens på över 1 %, (0,01 på y-axeln). Det är Båstad som har en inbrottsfrekvens på hela 1,2 % och Bengtsfors, 1,0 %. Båstad klassas som landsbygdskommun med besöksnäring och Bengtsfors som landsbygdskommun.

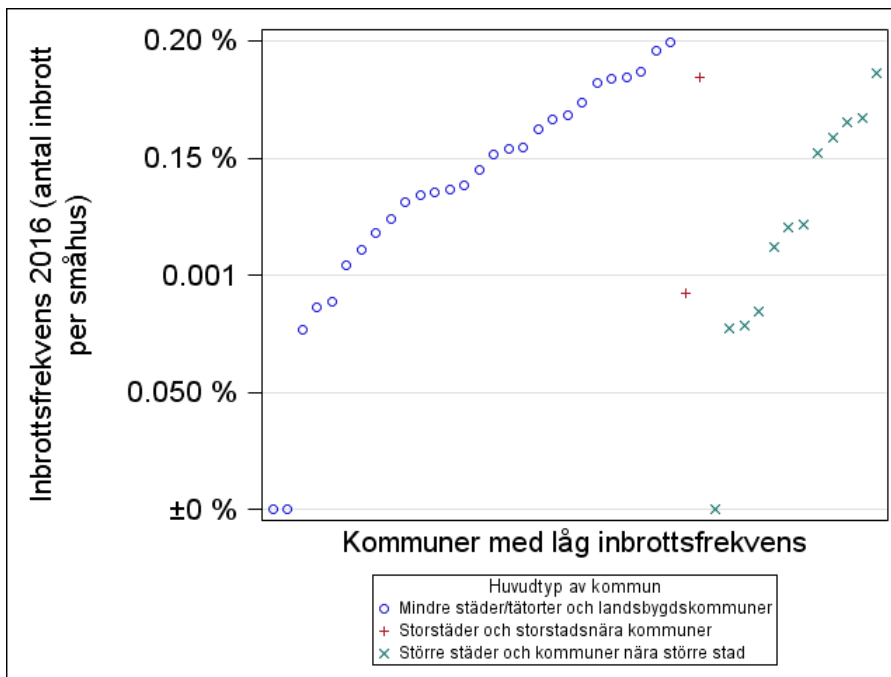

Av figuren nedan framgår att endast två kommuner som hör till kategorin ”orstäder och storstadsnära kommuner” kvalar in bland de kommuner som har en inbrottsfrekvens under 0,2 %. Det är Öckerö som har så låg inbrottsfrekvens som 0,092 % och Bollebygd som har en inbrottsfrekvens på 0,18 %. Båda räknas som en pendlingskommun nära storstad.

Informationen i de tre graferna ovan visas kanske mer överskådligt i de tre graferna nedan.

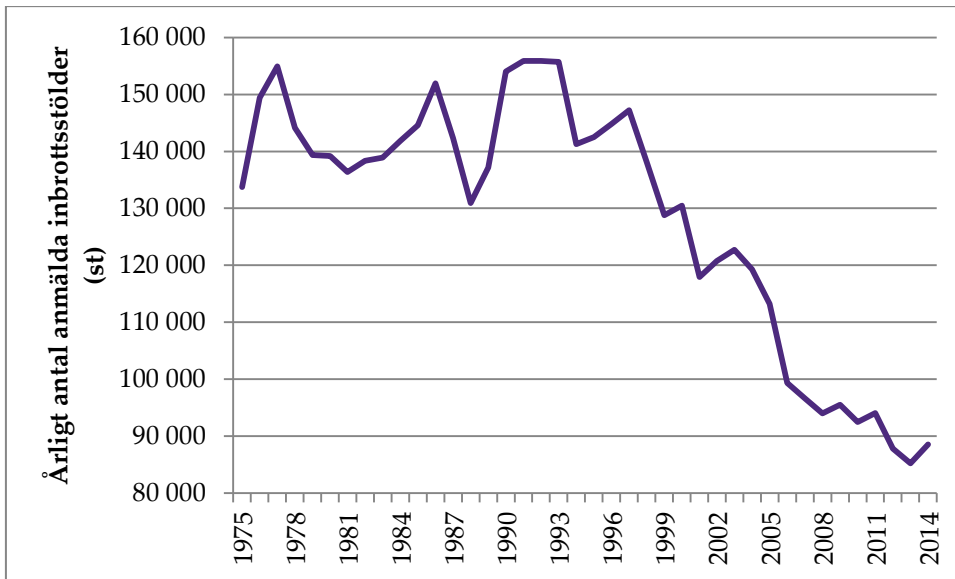
Trender för inbrott i småhus satt i olika sammanhang

Intensiteten i olika typer av brott utvecklas över tid. Även om många typer av brott ökat på sistone, finns det brottstyper som har minskat. Det finns alltså möjlighet att vända trenden för villainbrotten.

Inbrottsstöldernas olika delkategorier

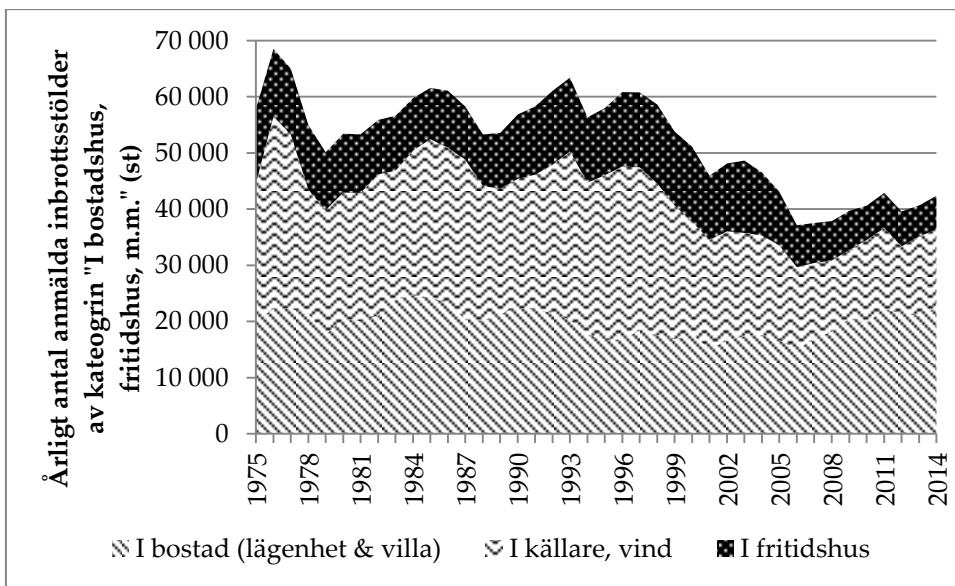
Huvudkategorin **anmälda inbrottsstöld** har minskat över tid (se figur nedan) och delas av Brå upp i olika kategorier.

- I skola, kyrka, idrottsanläggning och lokal för kultur
- I hotell, kafé, restaurang, biograf, teater, nöjessamlings- och ungdomslokal, m.m.
- I butik, apotek, kiosk, m.m.
- I industri, verkstad, byggplats, lager, garage, hamnområde, kontor, m.m.
- I bostad, fritidshus, m.m.
- Övrigt

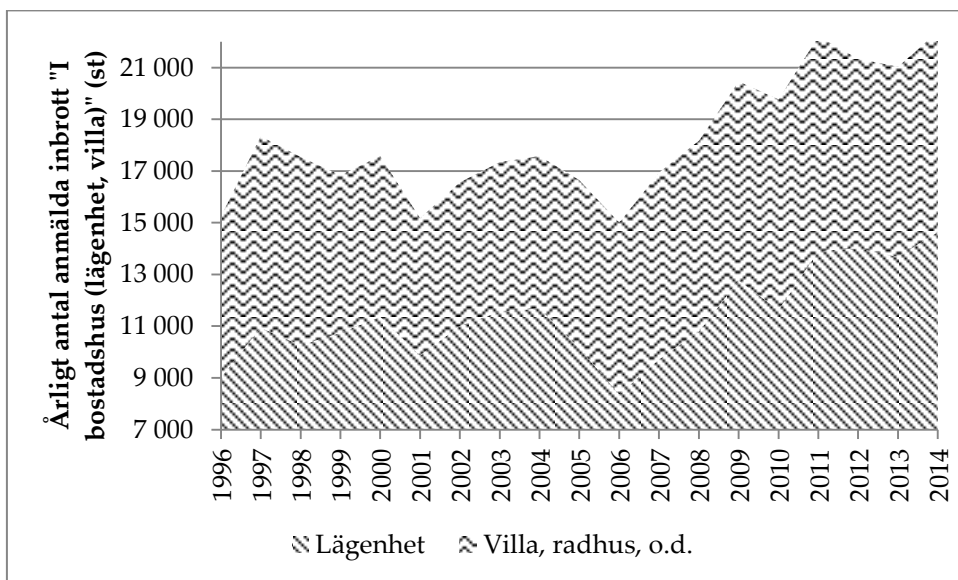
Inbrottsstölder ”I bostadshus, fritidshus, m.m.” har också minskat över tid och delas upp i tre kategorier (se utvecklingen för alla tre, liksom totalen, i figuren nedan).

- I bostad (lägenhet, villa)
- I källare och på vind
- I fritidshus

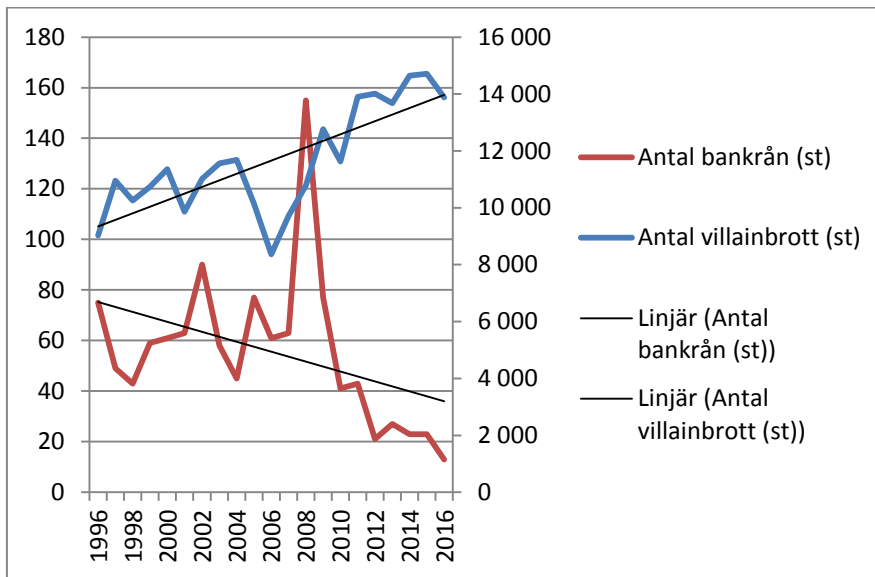
Inbrottsstölder ”I bostadshus (lägenhet, villa)” har ökat över tid och delas upp i två kategorier. Båda har ökat över tid. Den här rapporten fokuserar på den första kategorin, ”Villa, radhus, o.d.”, som motsvarar det övre av de två fälten i grafen nedan.

- Villa, radhus, o.d.
- Lägenhet

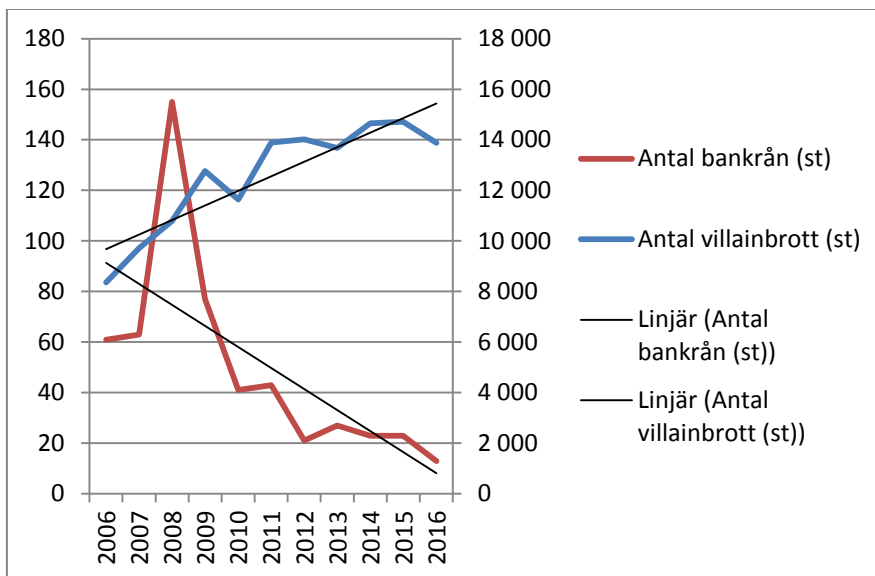

Villainbrott vs. bankrån

Nedan visas hur trenden är att bankrån över tid blir mindre vanligt och villainbrott mer vanligt. Den vänstra y-axeln gäller den fallande röda kurvan, antal bankrån varje år, och den högra gäller den stigande blå, antal villainbrott varje år.

Trenden är ännu tydligare om man tittar på endast de senaste tio åren, nedan.

Indata och metod

Brottsstatistik

Statistiken över polisanmälda brott kommer från BRÅ:s statistikdatabas den 26 april 2017.

Kriminalstatistiken visar den del av brottsligheten som kommer till brottsanmälningsupptagande myndigheters kännedom. Eftersom anmälningsbenägenheten för inbrott är hög relativt andra typer av brott är statistiken över anmälda inbrott en lämplig källa för att beskriva utvecklingen för inbrotten.¹⁴

BRÅ:s databas är dynamisk. Det innebär att antalet anmälda villainbrott för ett visst år varierar över tid i databasen.

Några brott är begångna utomlands (34-82, beroende på år och statistiken finns endast från år 2004 och framåt). Dessa har vi rensat bort från vår statistik, även då vi presenterar statistik för riket.

Trots att hänsyn tagits till att vissa inbrott är begångna utomlands, stämmer inte BRÅ:s rikssiffra i databasen med summan av kommunernas statistik. Skillnaden är 1,5–6,4 % beroende på år (eller i absoluta tal mellan 166 och 643, där summan för kommunernas inbrott för varje år är lägre än den siffra som anges för riket). Enligt BRÅ är förklaringen att dessa brott (166-643 per år) inte kan hänföras till någon specifik kommun.

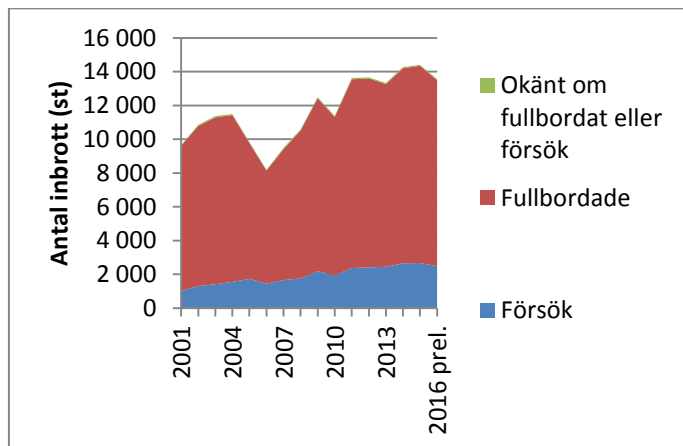
¹⁴ BRÅ:s rapport 2017:5, Brottsutvecklingen i Sverige fram till år 2015, sid 18.

Fullbordade inbrott

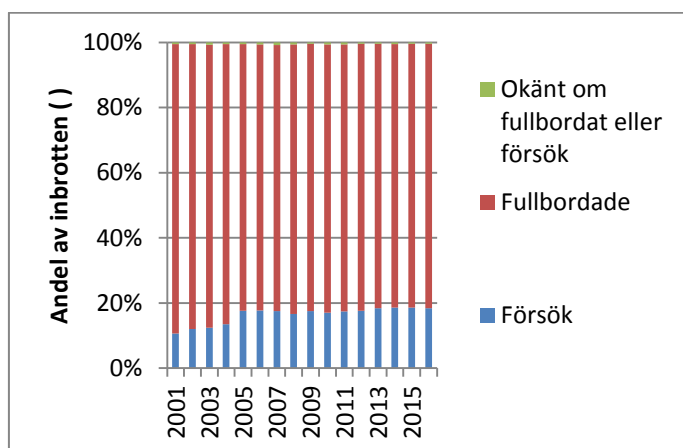
När detta avsnitt skrevs fanns endast preliminär statistik för 2016.

Riket

Den här rapporten bygger på statistik för såväl fullbordade inbrott som försök till inbrott.

Mer än 80 % av de anmälda inbrotten var fullbordade inbrott.

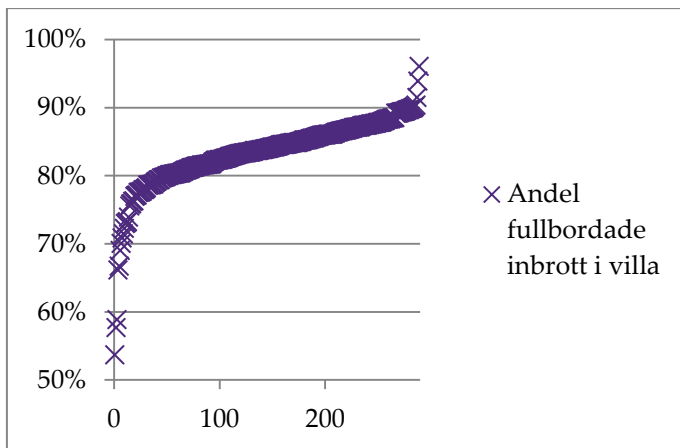

Kommunerna

Andel fullbordade inbrott kan skilja mellan kommunerna, t.ex. på grund av rutiner hos polisen eller ”effektiviteten” hos brottslingarna.

Andel fullbordade villainbrott varierar mellan kommunerna. Statistik över andel försök resp. fullbordade inbrott finns endast från år 2010. Den totala andelen fullbordade inbrott åren 2010-2015, varierar mellan 54 % i Åsele och 96 % i Dorotea.

I nästa graf visas varje kommun som en observation. Åsele är längst till vänster och Dorotea är längst till höger.

Kiruna är tvåa med ”endast” 58 % av anmälda inbrott fullbordade. Öckerö kommun är näst sämst. Där fullbordades 94 % av de anmälda villainbrotten (61 av 65 inbrott) under perioden.

Högst andel fullbordade inbrott under åren 2010-2015:

Kommun	Försök (st)	Fullbordade (st)	Totalt (st)	Andel
Dorotea kommun	1	24	25	96 %
Öckerö kommun	4	61	65	94 %
Åtvidaberg kommun	13	139	152	91 %
Tomelilla kommun	48	448	496	90 %
Ydre kommun	6	55	61	90 %
Ödeshög kommun	14	126	140	90 %
Gnosjö kommun	14	125	139	90 %
Trosa kommun	24	213	237	90 %
Kramfors kommun	47	415	462	90 %
Älvkarleby kommun	13	113	126	90 %

Lägst andel fullbordade inbrott under åren 2010-2015:

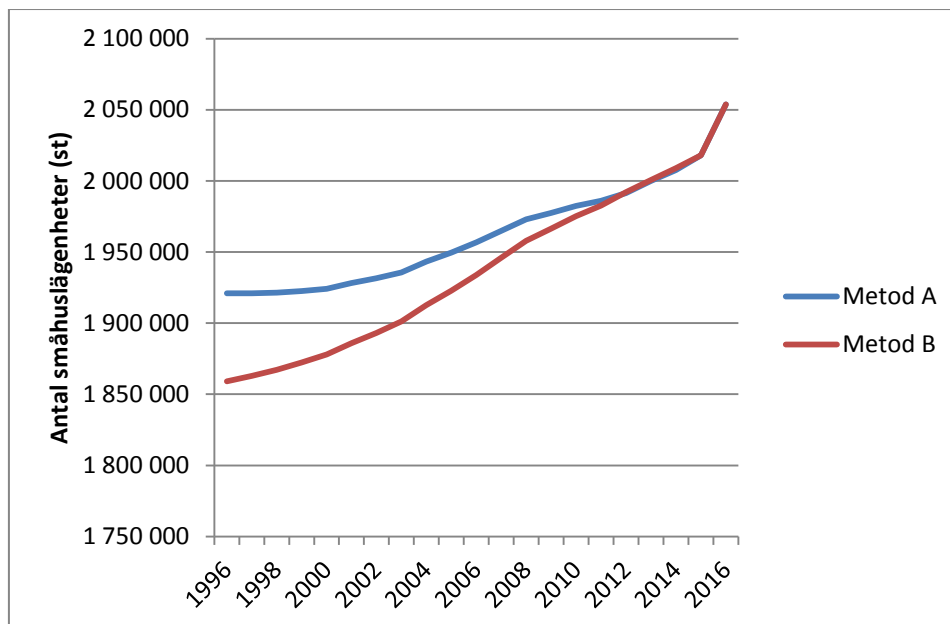
Kommun	Försök (st)	Fullbordade (st)	Totalt (st)	Andel
Åsele kommun	19	22	41	54 %
Kiruna kommun	36	49	85	58 %
Arjeplog kommun	7	10	17	59 %
Lycksele kommun	40	78	118	66 %
Vilhelmina kommun	23	46	69	67 %
Övertorneå kommun	9	20	29	69 %
Malå kommun	6	14	20	70 %
Pajala kommun	7	17	24	71 %
Överkalix kommun	6	15	21	71 %
Munkfors kommun	15	39	54	72 %

Statistik över antalet småhus

I denna rapport används ibland ordet villa och ibland ordet småhus, men innebörden är här densamma.

Två möjliga metoder för, A och B, att uppskatta antalet småhus analyserades. De gav försumbara skillnader för antal småhus i riket för sena år, men större skillnader för tidigare år i vår dataserie. För riket blev skillnaden i

frekvens försumbar för alla år i dataserien, men för kommunerna blev skillnaderna ibland stora. Det finns för- och nackdelar med båda metoderna, och någon korrekt serie över antalet småhus över hela perioden har inte SCB, utan båda metoderna är approximationer. Metod B valdes till sist på uppmaning av statistiker på SCB. Figuren nedan visar skillnaden i antal småhus med de två metoderna.

Metod A

Statistik över antal småhus 2015 och 2016 kommer från SCB:s statistikdatabas, som hämtar statistiken från *Lägenhetsregistret* (en del av *Fastighetsregistret*).¹⁵ Uppgifterna är av SCB matchade med ett register över totalbefolkningen så att endast de lägenheter i småhus för helårsboende där någon är folkbokförd finns med. Om någon ytterligare byggnad på fastigheten används som bostad av någon annan krävs det att den också adresserats för att komma med i SCB:s statistik.

Det som avses med ordet villa eller ordet småhus här är således en lägenhet i småhus där minst en person är folkbokförd som permanentboende. Därmed kan i den här rapporten ordet villa eller ordet småhus likställas med "hushåll i småhus".¹⁶

Även statistik över antal nybyggda småhus varje år kommer från SCB. För att erhålla antal småhus år 2014 har antalet småhus 2015 minskats med antal nybyggda småhus 2015, och så vidare för att få en tidsserie bakåt i tiden. Anledningen till att denna metod använts är att SCB flera gånger har bytt metod för redovisning av antal småhus, vilket gör att deras statistik för olika år inte är direkt jämförbar. Vår metod för att ta reda på tidigare års antal småhus (tidigare än 2015) stämde av med statistiker på SCB, som först menade att detta är det minst missvisande sättet att uppskatta historiskt antal småhus. Senare förordade SCB:s statistiker istället metod B, vilken vi då valde.

Ingen hänsyn har tagits till att ett antal småhus rivs varje år, då den siffran har bedömts försumbar i sammanhanget.

¹⁵ <http://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/?rxid=2146cdd2-ae02-467a-bc0e-c8f67dc8dfd8>

¹⁶ Det betyder att om två familjer bor i ett parhus så kommer det räknas som *en* småhuslägenhet om båda familjerna har exakt samma adress, men *två* småhuslägenheter om den ena familjen har adress Rotbacksvägen 21 A och den andra Rotbacksvägen 21 B. Har parhuset två ingångar brukar dock kommunen ha adresserat båda, d.v.s. det räknas som två småhuslägenheter. Till och med när man har en gemensam ingång till två lägenheter i huset har kommunen möjlighet att lägenhetsnumrera lägenheterna vilket ger två småhuslägenheter i statistiken.

Antal nybyggda småhus i landet under perioden 1996-2015 har enligt SCB legat i intervallet 3 695 – 12 083 per år (9 038 för år 2015).¹⁷ Detta harmonierar ganska väl med Boverkets *Bostadsmarknadsenkäten för 2016*, enligt vilken samtliga förväntade påbörjade bostäder genom nybyggnad i småhus år 2016 är 11 814 och år 2017 är 12 111.¹⁸ Förväntat antal påbörjade bostäder genom nybyggnad är de bostäder som kommunerna bedömer med hänsyn till planläge, projektering och marknadsförutsättningar kommer att påbörjas under respektive år. Denna siffra är generellt lägre än vad som sedan verkligen byggs det året.

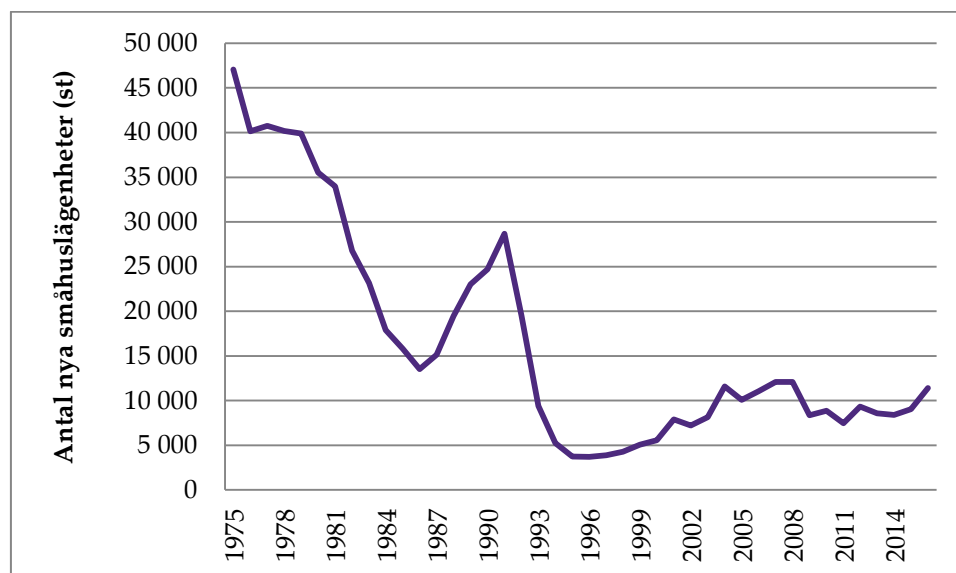
Antalet småhus (lägenheter) i våra indata 2016 (enligt ovan) är hela 35 000 större än antalet 2015. Detta beror på att SCB löpande korrigerar lägenhetsregistret på grund av metodbyten i framtagande av data. Det gör att SCB nu skriver över en del av fritidshusen som permanentbostäder. Hela denna ökning om 35 000 bostadslägenheter mellan år 2015 och 2016 är således inte nybyggande, utan en ren skrivbordsprodukt. Det medför att i vissa kommuner blir antalet nybyggen negativt för år 2016 i våra indata.

SCB har en egen serie för bostadsbeståndet från och med 2013 (då metoden för insamling av data senast ändrades), enligt följande:

Antal småhus	2012	2013	2014	2015	2016
SCB	-	1 999 964	2 007 664	2 018 064	2 053 665
Våra indata	1 992 054	2 000 616	2 009 026	2 018 064	2 053 665
Skillnad		652	1 362	0	0

Vårt beräknade bostadsbestånd är marginellt större än SCB:s nuvarande uppskattning för åren 2013 och 2014.

Grafen nedan visar hur antalet nybyggda småhuslägenheter i landet som helhet varierat inte bara under vår studerade period (1996-2016) under vilken de har ökat, utan även under åren före dess.

Metod B

En statistiker på SCB tog fram ett eget estimat på tidsserie för antalet småhus i respektive kommun mellan åren 1996 och 2016. Denna metod valdes och har således använts för de kommun- och läns-siffror som hör till denna rapport.

¹⁷ SCB kommer att offentliggöra statistik över nybyggda småhus 2016 under maj 2017.

¹⁸ <http://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/oppna-data/bostadsmarknadsenkaten/>

Tidsserien är framtagande enligt följande. År 1990 kommer från FoB90, åren 1991 – 2012 kommer från FoB90 + årlig nybyggnad och åren 2013 – 2016 från SCB:s bostadsbestånd med lägenhetsregistret som grundkälla. Åren 1991 – 2012 har dessutom korrigerats för det glapp som uppstår mellan den framräknade tidsserien och det antal småhus som redovisades i vårt bostadsbestånd 2013. Denna korrigering görs för att få starttidpunkten (FoB90) och uppgifterna från bostadsbeståndet att hänga ihop och skapa en så jämförbar serie som möjligt. Därmed tar man t.ex. hänsyn till de omvandlingar som skett av småhus från permanentboende till fritidshus och tvärtom samt även andra förändringar såsom rivningar som skett årligen under perioden 1991 – 2012.

Därutöver har korrigeringar också gjorts för alla kommunförändringar som skett under tidsperioden. Därmed redovisas hela tidsserien för samtliga kommuner utifrån hur kommunerna ser ut idag.

Förändring av frekvens beror av både förändring i bostadsbestånd och antal inbrott

Vår beräknade frekvens, d.v.s. antal inbrott per småhus, för en specifik kommun sjunker med ökat byggande. En sjunkande frekvens behöver alltså inte betyda att antalet inbrott i absoluta tal sjunker, utan kan bero bara på att antalet inbrott ökar långsammare än byggandet.

Ett exempel på hur antalet inbrott och frekvens förändras ganska olika på grund av stort byggande är Sundbyberg. Antalet anmälda villainbrott minskade där med 39 % mellan åren 2015 och 2016 samtidigt som antalet småhus ökade med 25 %. Sammantaget innebär de två förändringarna att frekvensen gick ner med 51 % (eller 0,032 procentenheter). Om man inte hade byggt något i Sundbyberg hade frekvensen sjunkit med ”endast” 39 %.

På riksnivå gör också byggandet att det är en viss skillnad i förändring av antal inbrott och frekvens under en given period. Antalet anmälda villainbrott minskade i riket med 5,7 % mellan åren 2015 och 2016 samtidigt som antalet småhus ökade med 1,8 %. Sammantaget innebär de två förändringarna att frekvensen gick ner med 7,4 % (eller 0,005 procentenheter). Om man inte byggt något hade frekvensen sjunkit med 5,7 %.

Förändringen i inbrottsfrekvens beror både av hur antalet anmälda villainbrott förändras och av hur antalet småhuslägenheter förändras. Eftersom antalet inbrott är ett förhållandevis litet tal jämfört med antalet småhuslägenheter kommer förändringar i antalet inbrott ha större inverkan på inbrottsfrekvensen än en motsvarande förändring i antalet småhuslägenheter.

Som exempel tas kommunen Danderyd som under perioden 1996-2016 haft ett småhusbestånd på ungefär 6 500 småhus. Samtidigt har antalet anmälda villainbrott varit ungefär 150 per år.

$X_1 \approx 150$ st inbrott

$X_2 \approx 6\,500$ st villor

Frekvensen, F , erhålles med följande mycket enkla matematiska formel, där x_1 är antalet anmälda villainbrott och x_2 antalet småhuslägenheter:

$$F = \frac{x_1}{x_2}$$

Derivatans visar hur en funktion förändras vid en förändring av en ingående variabel. Denna funktion, F , kan deriveras antingen med avseende på x_1 eller med avseende på x_2 . Derivatans ser helt olika ut i de två fallen:

$$\frac{\partial F}{\partial x_1} = \frac{1}{x_2}$$

$$\frac{\partial F}{\partial x_2} = -\frac{x_1}{x_2^2}$$

Av ovanstående två derivator framgår att frekvensen stiger då antalet inbrott stiger och sjunker då antalet villor ökar (eftersom derivatan $\frac{\partial F}{\partial x_2}$ är negativ, d.v.s. är försedd med ett minustecken).

Förhållandet mellan de två derivatorna erhålles genom att den ena divideras med den andra. Med insatta ungefärliga värden framgår att varje inbrott påverkar frekvensen ca 43 gånger mer än varje nybyggnation.

$$\frac{\frac{\partial F}{\partial x_1}}{\frac{\partial F}{\partial x_2}} = -\frac{x_2}{x_1} \approx -\frac{6\,500}{150} \approx -43$$

Kort sagt, eventuella fel i uppskattningen av hur bostadsbeståndet har utvecklats under den studerade perioden påverkar inbrottsfrekvensens endast försumbart.

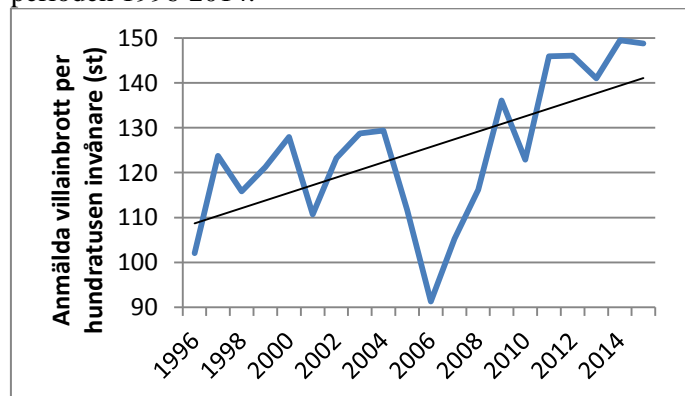
(Även procentuella förändringar i villabeståndet respektive anmälda villainbrott slår olika hårt på frekvensen. En ökning av antalet inbrott med 1 procent kommer medföra att frekvensen stiger med en procent. En minskning av antalet småhus med 1 procent, däremot, kommer medföra att frekvensen stiger med $1/0,99-1 \approx 1,01\%$. En minskning av antalet inbrott med 1 procent kommer på samma sätt medföra att frekvensen sjunker med 1 procent, medan en ökning av antalet småhus med 1 procent, däremot, kommer medföra att frekvensen sjunker med $1/1,01-1 \approx 0,99\%$.)

En sänkning av antalet inbrott med 1 procent ger således större sänkning av frekvensen än en ökning av antalet villor med 1 procent. Likaledes ger en ökning av antalet inbrott med 1 procent en mindre ökning av frekvensen än en sänkning av antalet villor med 1 procent. Denna asymmetri har inget att göra med att något tal är stort eller litet jämfört med något annat, utan följer enbart av att den ena storheten befinner sig i täljaren och den andra i nämnaren. Procentuella ökning påverkar kvoten mest då de sker i täljaren och procentuella minskningar mest då de sker i nämnaren.)

Jämförelse med BRÅ:s sätt att beräkna inbrottsfrekvens¹⁹

BRÅ:s statistik över anmälda brott är upplagd så att den visar antalet brott i absoluta tal och per 100 000 invånare för enskilda år.

Nedan redovisas en graf över hur antalet anmälda villainbrott per 100 000 invånare för riket utvecklats under perioden 1996-2014.

¹⁹ När detta avsnitt skrevs fanns endast preliminär statistik för 2016.

Om man ser till antal villainbrott per hundrausen invånare ser Solna ut att ha relativt små problem år 2015, (ranking 10, d.v.s. 10e bästa kommun). Då tar man emellertid inte hänsyn till att Solna har få villor per invånare. Om man istället relaterar antalet villainbrott till antalet villor är Solna den kommun som har näst högst inbrottsfrekvens år 2015.

Om man rankar kommunerna efter antal villainbrott per 100 000 invånare ser listan ut på följande sätt. Danderyd har flest inbrott per 100 000 invånare.²⁰ En negativ skillnad i ranking i tabellen nedan (sista kolumnen) betyder att kommunen får en lägre, d.v.s. bättre, ranking när antalet inbrott relateras till mängden småhuslägenhet istället för till antalet kommuninvånare.

	Antal inbrott år 2015 per hundrausen invånare	Ranking antal inbrott år 2015 per hundrausen invånare	Ranking antal inbrott år 2015 per småhus	Skillnad ranking
Danderyd kommun	562	290	288	-2
Höganäs kommun	511	289	280	-9
Osby kommun	489	288	276	-12
Båstad kommun	479	287	269	-18
Östra Göinge kommun	429	286	270	-16
Hörby kommun	427	285	267	-18
Gullspång kommun	401	284	253	-31
Staffanstorps kommun	395	283	275	-8
Svedala kommun	388	282	272	-10
Örkelljunga kommun	388	281	263	-18

Citat BRÅ

BRÅ:s uppskattning av ökningen av villainbrott kommer från sidan 21 i rapporten *Anmälda brott – Slutlig statistik för 2016* som finns BRÅ:s hemsida.

Anmälningensprocent

Uppskattningen av hur stor andel av inbrotten som anmäls, (anmälningensprocenten), kommer från BRÅ:s *Nationella trygghetsundersökning 2016*, NTU 2016.

”00-tal”, ”10-tal” och ”kring sekelskiftet”

Våra beräknade medelvärden för 00-talet omfattar åren 2000-2009. Medelvärden för ”hittills under 10-talet” omfattar åren 2010-2016. När vi använt uttrycket ”kring sekelskiftet” har vi studerat medelvärdet för åren 1996-2004.

Fritidshus och permanentbostadshus

Vår studie avser endast villainbrott i lägenheter i friliggande en- och tvåbostadshus samt par-, rad- och kedjehus (exklusive fritidshus). BRÅ har särskild statistik över inbrott i fritidshus och den har inte studerats här.

Det finns, enligt SCB:s statistik för år 2015 2 018 064 småhus för permanentboende och 575 384 fritidshus i Sverige. Det betyder att mer än ett av fem småhus är ett fritidshus (som inte ingår i vår studie), medan fyra av fem är ämnade för permanentboende.

²⁰ Detta kan delvis förklaras av att Danderyd har många villor per invånare.

Befolkningsstatistik

Till graf med utveckling av antal inbrott per hundrausen invånare hämtades rikets invånarantal från SCB, www.statistikdatabasen.se. Antalet anmälda villainbrott till samma graf hämtades från BRÅ.

Mjukvara

Samtliga kartor i rapporten är gjorda med hjälp av SCBs kartverktyg *Statistikatlasen*, <http://www.scb.se/sv/Hitta-statistik/Regional-statistik-och-kartor/Statistikatlasen/>.

För beräkningar har Excel och SAS använts.

Kommuntyper

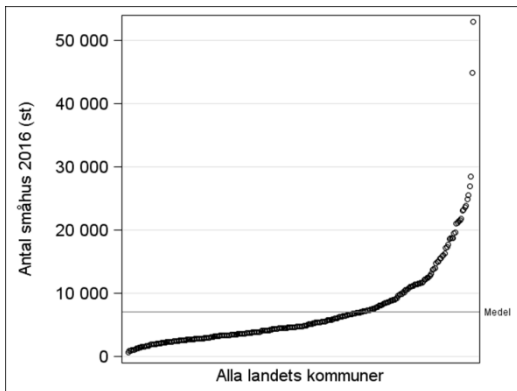
Till grafer i det sista resultatavsnittet, där vilka kommuntyper som har generellt hög respektive låg inbrottsfrekvens analyseras, användes SKL:s indelning av kommuner från 2017,

<https://skl.se/tjanster/kommunerlandsting/faktakommunerochlandsting/kommungruppsindelning.2051.html>.

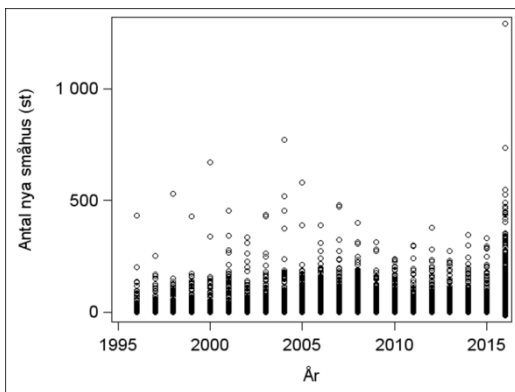
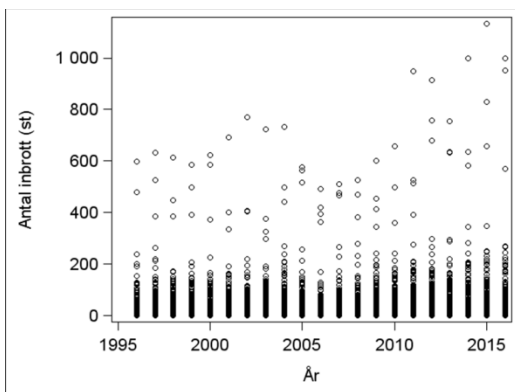
Huvudgrupp	Kommungrupp	Kort definition	Antal
A. Storstäder och storstadsnära kommuner	A1. Storstäder	Minst 200 000 invånare i kommunens största tätort	3
	A2. Pendlingskommun nära storstad	Minst 40 % utpendling till storstad eller storstadsnära kommun	43
B. Större städer och kommuner nära större stad	B3. Större stad	Minst 40 000 och mindre än 200 000 invånare i kommunens största tätort	21
	B4. Pendlingskommun nära större stad	Minst 40 % utpendling till större stad	52
	B5. Lågpendlingskommun nära större stad	Mindre än 40 % utpendling till större stad	35
C. Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	C6. Mindre stad/tätort	Minst 15 000 och mindre än 40 000 invånare i kommunens största tätort	29
	C7. Pendlingskommun nära mindre stad/tätort	Minst 30 % ut- eller inpendling till mindre ort	52
	C8. Landsbygdskommun	Mindre än 15 000 inv i kommunens största tätort, lågt pendlingsmönster	40
	C9. Landsbygdskommun med besöksnäring	Landsbygdskommun med minst två kriterier för besöksnäring, d.v.s. antal gästnätter, omsättning inom detaljhandel/ hotell/ restaurang i förhållande till invånarantalet.	15

Våra indata grafiskt

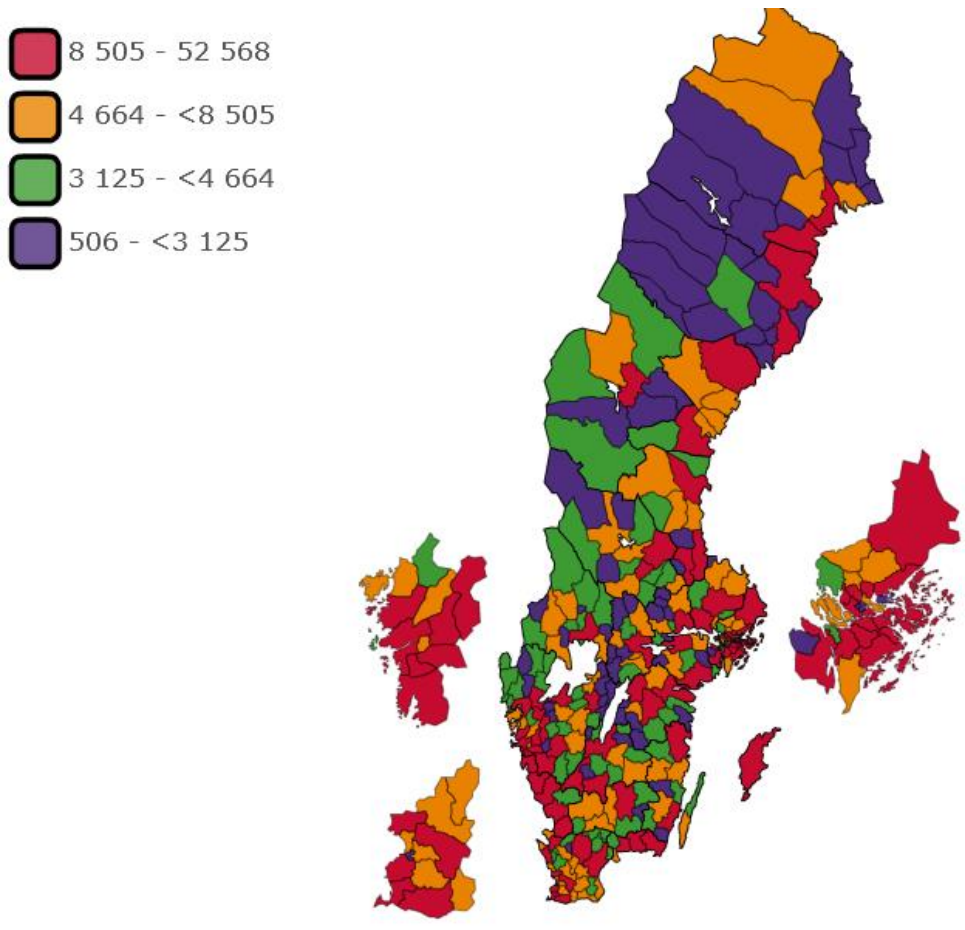
I grafen nedan representerar varje punkt en kommun.

I de två graferna nedan finns en punkt/observation per kommun varje år.

De data som visas i de första av de tre graferna ovan visas nedan på alternativt sätt, nämligen som karta.

Karta 3 Antal småhus per kommun 2015, SCB. Röda kommuner har många småhus och lila har få. Kartan torde se ungefär likadan ut för 2016.

Bilagor

Kommunernas inbrottsfrekvens

På nästa sida börjar en lista med alla kommuners inbrottsfrekvens år 2016. Listan är sorterad så att den kommun som har högst inbrottsfrekvens hamnat överst.

Länens inbrottsfrekvens

Den andra och sista bilagan visar länens inbrottsfrekvens år 2016. Listan är sorterad så att det län som har högst inbrottsfrekvens hamnat överst.